

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०२२

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

मंगळवार, दिनांक १५ मार्च, २०२२ / फाल्गुन २४, १९४३ (शके)

(१) मुख्यमंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री		
(३) गृहनिर्माण मंत्री		
(४) नगर विकास, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ३६

राजमाता जिजाऊ रुग्णालयातील (नवी मुंबई) वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या निष्काळजीपणाबाबत

- (१) * ३८३७१ श्रीमती सरोज आहिरे (देवळाली) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) नवी मुंबईच्या ऐरोली येथील साईनाथवाडी परिसरातील श्रीमती जागृती तायडे ही महिला नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या राजमाता जिजाऊ रुग्णालयात प्रसुतीकरिता दिनांक १४ जानेवारी, २०२२ रोजी दाखल झाली होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, प्रसुती पश्चात दिनांक १७ जानेवारी, २०२२ रोजी रुग्णालयातून घरी सोडण्यात आल्यानंतर, दुसऱ्याच दिवशी पोटात तीव्र वेदना होऊन पुनःश्च त्याच रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. तपासणीअंती प्रसुती शस्त्रक्रिये

दरम्यान टाकण्यात आलेले टाके काढून पोटातून कापसाचा गोळा बाहेर काढण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या निष्काळजीपणाबाबत सदर महिलेच्या पतीने आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका तसेच रबाळे पोलिस ठाणे येथे तक्रार दाखल करून, सदर प्रकरणाची चौकशी करून संबंधितांवर गुन्हे दाखल करण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने महानगरपालिका प्रशासनाने तसेच पोलिस विभागाने संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या राजमाता जिजाऊ रुग्णालय, ऐरोली येथे दि.१४.०१.२०२१ रोजी श्रीमती जागृती रणजित तायडे या महिलेची नैसर्गिक प्रसूती झाली, हे खरे आहे.

(२) सदर महिलेची नैसर्गिक प्रसूती झाली असून कुठलीही शस्त्रक्रिया (LSCS) झालेली नाही.

सदर महिलेस दि.१७.०१.२०२१ रोजी डिस्चार्ज देताना कोणत्याही प्रकारचा त्रास जाणवत नव्हता. तथापि, दि.१८.०१.२०२१ रोजी सदर महिलेच्या पोटात दुखत असल्याने पुनश्च: रुग्णालयात दाखल झाली.

सदर रुग्णाची तपासणी केली असता Episiotomy Resuture ची आवश्यकता असल्याचे निदर्शनास आल्याने रुग्णावर तसे उपचार करण्यात आले, ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) व (४) अशा प्रकारची तक्रार आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका यांचेकडे प्राप्त झाली. सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने कर्तव्यावर असणाऱ्या स्त्रीरोग तज्ञ यांना नोटीस देण्यात आली.

याबाबत संबंधित डॉक्टरचा खुलासा घेण्यात आला असून खुलाशावरून तक्रारीत तथ्य नसल्याचे, नवी मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

**अंधेरी (पूर्व) मुंबई येथील हबटाऊन सोलारिस या व्यावसायिक
इमारतीतील क्षेत्रफळाचे विकासकाने उल्लंघन केल्याबाबत**

(२) * ४२३०८ श्री.रमेश लटके (अंधेरी पूर्व) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील अंधेरी (पूर्व) येथील हबटाऊन सोलारिस या व्यावसायिक इमारतीत Elevation Projection A.H.U., Service Area, Refuge Area इत्यादी वापराकरिता अभिक्षेत्र निर्देशांकामध्ये (F.S.I.) सूट असलेल्या क्षेत्रफळाचा प्रत्यक्ष चटई क्षेत्रात अनधिकृतरीत्या समावेश केल्यामुळे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०१७ च्या पत्रान्वये विकासकावर MRTTP अधिनियमातील कलम ५३(१) अंतर्गत नोटीस बजावण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून दिनांक ८ सप्टेंबर, २०१६ रोजीच्या पत्रान्वये क्षेत्रफळाचे उल्लंघन केल्याचे निदर्शनास आणल्यानंतर झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने नोटीस बजावली असून, सदर नोटीस बजावून ५ वर्षांचा कालावधी होऊनही झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने आजतागायत कोणतीही कार्यवाही केलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नोटीस बजावल्यानंतरही सदर इमारतीच्या १०, ११ व १२ व्या मजल्याचे वाढीव बांधकाम करण्यात आले असून, बांधकाम थांबविण्याचे आदेश असतानाही झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने त्याकडे दुर्लक्ष केले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, क्षेत्रफळाचे उल्लंघन झाले असल्याने विकासकास विक्री घटकाच्या बांधकामास पुढील कोणत्याही परवानग्या न देता क्षेत्रफळाचे झालेले उल्लंघन हे विक्री घटकातून वजा करण्याचा निर्णय झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदर योजनेतील विकासकावर कारवाई करण्यास होत असलेल्या दिरंगाईबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. जितेंद्र आव्हाड : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या दि.०८.०९.२०१६ रोजीच्या क्षेत्रफळ उल्लंघनाच्या पत्रानंतर बाह्य दर्शनी भाग आणि हवा हाताळणी यंत्र (Elevation Projection व AHU) हे अनधिकृतरीत्या चटईक्षेत्रामध्ये समाविष्ट केल्याचे दिसून आले. त्यामुळे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणामार्फत विकासकास MRTTP कायद्यांतर्गत ५३(१), ५३(६), ५३(७) ची नोटीस बजावण्यात आलेली होती. तदनंतर विकासकाने DCPR २०३४ नुसार योजना मंजूरीस्तव सादर केली. ज्यामध्ये दंडाचा भरणा करून व विक्री घटकामध्ये सामिल करून योजना अतिरिक्त चटईक्षेत्र नियमाप्रमाणे नियमित करण्यात आली आहे. त्यामुळे MRTTP अंतर्गत चालू असलेली कारवाई थांबविण्यात आली आहे.

(३) हे खरे नाही. इमारतीच्या १०, ११ व १२ मजल्याच्या बांधकामास नियमानुसार मंजूरी देण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गावरील (जि.रत्नागिरी) परशुराम घाटातील रस्ता चौपदरीकरणाच्या कामाबाबत

(३) * ४३३६७ श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी जिल्ह्यातील मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गावरील परशुराम घाटामध्ये रस्ता चौपदरीकरणासाठी डोंगर खोदण्याचे काम सुरु असताना दरड कोसळून त्याखाली दोन पोकलेन, एक डंपर दरडीखाली गाडले जाऊन एका पोकलेन चालकाचा मृत्यू झाल्याची घटना दिनांक ८ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास घडली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ठिकाणी दिनांक ८ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी अजस्र दगड डोंगर पायथ्याशी असलेल्या मौजे पेढे-बौद्धवाडीतील घरावर पडून मोठी वित्तहानी झाली असून, माहे जुलै, २०२१ मध्ये पेढे-कुंभारवाडी येथील घरावर दरड कोसळून तीन जणांचा दुर्दैवी मृत्यू झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रस्ता चौपदरीकरणच्या कामामुळे सातत्याने घडणाऱ्या या दुर्घटनांबाबत चौकशी करण्यात येऊन संबंधितांवर गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे काय,

(४) असल्यास, वारंवार अशा दुर्घटना घडण्यास जबाबदार असलेल्या ठेकेदार व बेजबाबदार काम करणाऱ्या कंपन्यांकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. अशोकराव चव्हाण : (१) हे खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

पेढे-बौध्दवाडी येथे घडलेली घटना ही दि. ०८ फेब्रुवारी २०२२ रोजीची नसून दि. ०३ फेब्रुवारी २०२२ रोजी सुमारे २.०' x २.५' फूट मोजमापाचा दगड डोंगर पायथ्याशी असलेल्या पेढे-बौध्दवाडी गावामधील घराच्या भिंतीला धडकल्यामुळे घराची भिंत पडून वित्त हानी झाली आहे, हे खरे आहे.

तथापि परशुराम मंदीर ट्रस्ट व पेढे व पेढे परशुराम गावातील लोकांचा भूसंपादन मोबदला वाटपाबाबत वाद असल्याने चौपदरीकरणाचे काम बंद असताना दि. २२ जुलै व २३ जुलै २०२१ रोजी चिपळूण तालुक्यातील परशुराम घाटात अतिवृष्टी होऊन झालेल्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे घाटाच्या दरीकडील भागात असलेल्या पेढे-कुंभारवाडी येथील घरांवर दरड कोसळून तीन जणांचा दुर्दैवी मृत्यू झाला आहे.

(३) सदर दुर्घटनांमध्ये झालेल्या जिवीतहानीबाबत चिपळूण पोलीस ठाण्यात अकस्मात मृत्युची नोंद असून गुन्हा दाखल नाही, असे गृह विभागाशी संबंधित पोलीस ठाण्याकडून कळविण्यात आले आहे.

(४) व (५) सदर घाटामध्ये भविष्यात अशा प्रकारच्या दुर्घटना घडू नयेत याकरिता सुरक्षिततेच्या दृष्टीने संरक्षक भिंत बांधण्याचे काम सुरु करण्यात आले आहे.

चौपदरीकरणाचे काम सुरु असताना ३ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी घडलेल्या घटनेमध्ये झालेल्या नुकसानीबाबत मूल्यांकनानुसार कंत्राटदारामार्फत नुकसान भरपाई देण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे व दि. ०८ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी घडलेल्या घटनेला अनुसरून कंत्राटदारामार्फत काढण्यात आलेल्या विमांच्या

(Insurance) अटी व शर्तीनुसार मृत व्यक्तीच्या कुटुंबाला मोबदला देण्याची प्रक्रीया प्रगतीत आहे.

तसेच केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार सदर कामावर देखरेख करण्याकरिता स्वतंत्र अभियंता (Independent Engineer) यांची नियुक्ती करण्यात आली असल्याने प्रस्तुत प्रकरणी स्वतंत्र अभियंता (Independent Engineer) व कंत्राटदारास कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आली आहे.

मुंबईतील वरळी येथील कोस्टल रोडच्या खांबामधील अंतर २०० मीटर करण्याबाबत

- (४) * ३७६८५ श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर), श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबईतील प्रिन्सेस स्ट्रीट ते वरळी या कोस्टल रोड प्रकल्पाच्या बांधकामासंदर्भात महानगरपालिकेने पाठविलेल्या स्मरणपत्रावरून महानगरपालिका आणि मच्छिमारांमधील संघर्ष वाढण्याची परिस्थिती निर्माण झाली असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या सेतू खांबातील अंतर ६० मीटर केल्यास मासेमारीला धोका निर्माण होऊ शकतो हे सिद्ध करण्यासाठी मान्यताप्राप्त प्राधिकरणामार्फत तसा सर्व्हे अहवाल १५ दिवसात सादर करण्यास सांगितला असून, सदर सर्व्हे अद्यापपर्यंत करण्यात आला नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) त्याचप्रमाणे केंद्रीय पर्यावरण विभागाच्यावतीने दिनांक १ मे, २०१७ रोजी देण्यात आलेल्या सीआरझेड मान्यतेत प्रकल्पकर्त्याने पूल बांधताना योग्य अंतर ठेवावे जेणेकरून मच्छीमारांच्या बोटींना कोणताही त्रास होणार नाही, असे नमूद केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सागरी सेतूचे खांब उभारताना त्यांच्या मधील अंतर ६० मीटर एवजी २०० मीटर करावे अशी मागणी देखील मच्छीमारांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुषंगाने मच्छीमारांच्या मागणीनुसार सदर कामाच्या आराखड्यात बदल करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) सदर प्रकरणी पिलर ६ पुढील २०० मीटर नेव्हीगेशन स्पॅनच्या मागणीबाबत २०० मीटर अंतराची मागणी तांत्रिकदृष्ट्या योग्य असल्याचे सिद्ध करण्यासाठी या क्षेत्रातील नामांकित तज्ञ संस्थेचे अहवाल संबंधित मच्छीमार सोसायट्या १५ दिवसांमध्ये सादर करतील असे दिनांक ०६.०१.२०२२ रोजीच्या बैठकीमध्ये ठरले.

तथापि अद्यापपर्यंत अशा प्रकारचा अहवाल बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस अप्राप्त असून, अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर पुढील उचित कार्यवाही करण्यात येणार असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) दिनांक ११ मे, २०१७ रोजी पर्यावरण खात्याने दिलेल्या सीआरझेड मान्यता पत्रामध्ये बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने मान्य केल्याप्रमाणे मच्छीमारांच्या बोटी जाऊ शकतील एवढ्या अंतराचे नौकानयन स्पॅन असलेले पूल बांधावे असे नमूद केले असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) हे खरे आहे.

(५) भारतीय मानक क्रमांक ४६५१ मधील तरतुदीनुसार तसेच महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डनुसार इंडियन वॉटरवेज अॅथोरिटी ऑफ इंडियाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार दोन खांबांमधील ६० मीटर अंतर वरळी येथील मच्छीमार नौका ये-जा करण्यासाठी आवश्यकतेपेक्षा अधिक आहे, तसेच महाराष्ट्र कोस्टल विभाग

व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या तज्ञानुसार देखील सदर ६० मीटर अंतर हे चार मार्गिका बोट वाहतुकीसाठी पुरेल इतके असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अमरावती महानगरपालिकेतील वैयक्तिक शौचालय योजनेत
झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत**

(५) * ३९९९२ श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती महानगरपालिकेत सन २०१५ ते २०१९ या कालावधीत सुमारे १ हजार ३७२ शौचालयांचे बांधकाम न करता तब्बल २ कोटी ४९ लाख २२ हजार रुपयांच्या गैरव्यवहाराचे प्रकरण आर्थिक गुन्हे शाखेकडे वर्ग करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रस्तुत प्रकरणी कंत्राटदारांस देण्यात आलेल्या धनादेशांवर ज्या उपायुक्तांची स्वाक्षरी आहे, त्याच उपायुक्तांकडे या प्रकरणाची चौकशी सोपविण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, संबंधित प्रकरणांतील नस्तीवरील स्वाक्षऱ्या अधिकाऱ्याने नाकारल्यामुळे त्यांच्या स्वाक्षरीचे नमुने फॉरेन्सिक लॅब, नागपूर येथे न्यायवैद्यक तपासणीसाठी पाठवून जवळपास २-३ वर्षांचा कालावधी उलटूनही अद्याप तपासणी अहवाल अप्राप्त आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी केलेल्या गैरव्यवहारातील दोषी कंत्राटदार व संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

एकूण १३७२ लाभार्थ्यांना २ कोटी ३३ लाख २४ हजार इतक्या रकमेचे अतिप्रदान झाले असल्याचे निदर्शनास आले आहे. या प्रकरणी दि.२४ ऑगस्ट, २०२० रोजी आर्थिक गुन्हे शाखा, अमरावती शहर यांचेकडे गुन्हा वर्ग करण्यात आला आहे.

(२) हे खरे नाही.

प्रस्तुत अपहार प्रकरणाबाबतची देयके स्वच्छता विभागाशी संबंधित असल्याने या वैयक्तिक शौचालय संबंधी देयकास प्रशासकीय अथवा अंतिम मंजूरी उपायुक्त (सामान्य) यांचेकडून देण्यात आली आहे. तथापि या प्रकरणी चौकशी करण्याकरीता उपायुक्त (प्रशासन) यांचे अध्यक्षतेखाली त्रिसदस्यीय समिती दि.२९ जून २०२० रोजी गठीत करण्यात आली आहे.

(३) आर्थिक गुन्हे शाखा अमरावती यांचेकडून संबंधित अधिकारी व कर्मचा-यांच्या स्वाक्षरीचे नमूने फॉरेन्सिक लॅब, नागपूर यांचेकडे पाठविण्यात आले आहेत. सदर स्वाक्षरी तपासून अहवाल प्राप्त करण्यासाठी अमरावती महानगरपालिकेमार्फत वरिष्ठ पोलिस निरीक्षक, आर्थिक गुन्हे शाखा यांना विनंती करण्यात आली होती. तथापि त्यांनी स्वाक्षरी / हस्ताक्षर तपासणी अहवाल शासकीय दस्तावेज परीक्षक यांचेकडे सादर केला असून अंतिम अहवाल अद्याप प्राप्त नाही तसेच सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट असल्याने अशा स्वरूपाचा अहवाल सार्वजनिक करता येणार नाही असे त्यांच्या दि.६.१.२०२२ च्या पत्रान्वये आयुक्त, अमरावती महानगरपालिका, अमरावती यांना कळविले आहे.

(४) संबंधित कंत्राटदार व कर्मचा-यांच्याविरुद्ध आर्थिक गुन्हे शाखा कडे गुन्हा दाखल करण्यात आला असून त्यांच्याविरुद्ध अपहारीत रकमेच्या वसुलीच्या अनुषंगाने मा.न्यायालयात विशेष दिवाणी दावे दाखल करण्यात आले आहेत. याव्यतिरिक्त महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपिल) नियम, १९७९ मधील नियम ८ अन्वये तीन अधिकारी/कर्मचारी यांची विभागीय चौकशी सुरू करण्यात आली आहे. मुख्य लेखापरीक्षक यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी करण्याचा प्रस्ताव सक्षम प्राधिकारी यांना सादर करण्यात आला आहे. यानुसार तसेच मा.न्यायालयाच्या निर्णयाच्या अनुषंगाने कारवाई करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे निळजे (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील विकासकाने
भाडे तत्वावरील घरे प्रकल्पात केलेला गैरव्यवहार**

(६) * ३९९८४ श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे निळजे (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील सर्व्हे क्र.११ हिस्सा क्र.९, सर्व्हे क्र.१३, १४, १५ व १६ हिस्सा क्र.१ अ व १ ब या भूखंडावरील भाडे तत्वावरील घर योजनेअंतर्गत प्रकल्पाच्या विकासकाने मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणास १६० चौ. फुटाच्या १८०० सदनिका बांधून देणे बंधनकारक होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर विकासकाने १८०० सदनिका न बांधता काम अपुर्णावस्थेत ठेवून विक्रीसाठी असणाऱ्या इमारतीमधील सदनिकांची विक्री करून अटी व शर्तीचा भंग केला असल्याने उक्त प्रकरणी केलेल्या गैरव्यवहाराबाबत लोकप्रतिनिधी यांनी माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान तक्रार केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित विकासक व अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) निळजे येथील भाडे तत्वावरील घरे प्रकल्पातून प्राधिकरणास ३२० चौ.फुट तळपृष्ठ क्षेत्राच्या सुमारे १,०४० सदनिका मिळणे अपेक्षित आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने दि.२८/०२/२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये विषयांकीत प्रकल्पाला कारणे दाखवा नोटीस दिली असून विक्री योग्य घरे घटकाच्या बांधकामास स्थगिती दिली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई महानगरपालिकेकडून घन कचरा व्यवस्थापन विभागातील मोटर लोडर कामगारांची पदे कपात करण्यात येत असल्याबाबत

(७) * ३७९१५ श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.जयकुमार रावल (शिंदखेडा), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेकडून घन कचरा व्यवस्थापन विभागातील हजारो मोटर लोडर कामगारांची पदे कपात करण्यात येत असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महानगरपालिकेने सुरुवातीला यांत्रिक झाडूचा वापर करत प्रशासनाने कामगारांची कपात केली त्यानंतर आर-दक्षिण, आर-मध्य, आर-उत्तर अशा विभागांमध्ये एरिया बेसच्या नावाखाली संपूर्ण कचरा उचलण्याचे कंत्राट देत मोटर लोडर्सना इतर ठिकाणी पाठविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सी विभागात देखील मोटर लोडर कामगारांची दुपारपाळी बंद करून सोसायट्यांना स्वतःच कचऱ्यांचे वर्गीकरण करण्याचे निर्देश दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, महानगरपालिकेने कचरा उचलण्याचे कंत्राट देऊन या संपूर्ण विभागाचे खासगीकरण करण्याचा प्रयत्न होत असल्याचा आरोप कामगार संघटनांनी केला असून, मोटर लोडर कामगारांची पदे कपात केल्यास म्युनिसिपल मजदूर युनियनने आंदोलन करण्याचा इशारा दिला आहे हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत मुख्य रस्ते, उड्डाणपूल व द्रुतगती मार्ग येथे स्वच्छता राखण्याकरिता कंत्राटी पध्दतीने यांत्रिक झाडूचा वापर केला जातो.

तसेच बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या आर/दक्षिण, आर/मध्य, आर/उत्तर विभागामध्ये "एरिया बेस" कंत्राट दिले आहे. ज्यामध्ये विभागातील कचरा संकलन व परिवहन करिता लागणारा सर्व कर्मचारीवृंद नेमलेल्या कंत्राटदाराद्वारे पुरविला जातो.

सदर विभागांत अतिरिक्त झालेल्या महानगरपालिका कामगारांना त्याच विभागात इतर स्वच्छताविषयक कामांकरिता वापरण्यात येतात. मात्र महानगरपालिका कामगारांची कोणतीही अनुसूचित पदे कमी/कपात करण्यात आलेली नाहीत.

(३) होय, हे खरे आहे.

मागील दोन वर्षांत नागरिकांमध्ये केलेल्या जनजागृतीमुळे व कचरा वर्गीकरणाच्या फायद्यान्वये दुपारच्या पाळीत येणारा कचरा कमी झाल्याने वाहन फेऱ्या कमी झाल्या आहेत. त्यामुळे "सी" विभागातील सी/दक्षिण मोटर लोडर चौकीवरील दुपारपाळीचे काम बंद करण्यात आले आहे. तथापि सी/उत्तर मोटर लोडर चौकीवरील कामगारांची दुपार पाळी बंद करण्यात आलेली नाही.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत घन कचरा व्यवस्थापन नियम-२०१६ नुसार सोसायट्यांना स्वतःच्या कचऱ्याचे वर्गीकरण करण्याचे निर्देश दिलेले आहेत.

(४) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या घन कचरा व्यवस्थापन विभागाचे खाजगीकरण करण्याचे महानगरपालिका प्रशासनाचा कोणताही हेतु अथवा नियोजन नाही. तसेच महानगरपालिकेचे कोणतेही अनुसूचित कायम कामगार पदाची कपात करण्यात आलेली नाही. त्यामुळे म्युनिसिपल मजदुर युनियनने आंदोलन करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील प्रशासनात अनुसूचित जाती, जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गाच्या रिक्त पदांबाबत

(८) * ४११४९ श्री.नामदेव ससाने (उमरखेड), श्री.लक्ष्मण जगताप (चिंचवड) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनुसूचित जाती (SC), अनुसूचित जमाती (ST), भटक्या विमुक्त जाती (VJ), जमाती (NT) यांच्यासह विशेष मागास प्रवर्ग (SBC) आदी

संवर्गानिहाय जातींना सन २००५ च्या कायदानुसार पदोन्नतीतील आरक्षणाचा लाभ दिला जात होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनातील अनुसूचित जाती, जमाती, भटके विमुक्त प्रवर्गाची हजारो पदे रिक्त असल्याचे दिनांक ३० जानेवारी, २०२२ रोजी निदर्शनास आले असून सामान्य प्रशासन विभागाचे सचिव श्री.सुमंत भांगे यांच्या समितीने तयार केलेल्या दिनांक १८ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी सर्वोच्च न्यायालयात सादर केलेल्या आकडेवारीत प्रशासनातील अनुसूचित जाती, जमाती, भटके विमुक्त प्रवर्गाची हजारो पदे रिक्त असल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास राज्यातील अ, ब, क व ड या श्रेणीतील अनुसूचित जातीच्या सुमारे १६ हजार ४८७ जागा रिक्त असून त्यापैकी पाच हजारांहून अधिक पदे वर्ग अ व ब या श्रेणीतील असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मा.सर्वोच्च न्यायालयाने अलिकडे दिलेल्या निर्णयानुसार शासनाने उपरोक्त अनुसूचित जाती (SC), अनुसूचित जमाती (ST), इत्यादींना तातडीने पदोन्नतीत आरक्षण देऊन सदर प्रवर्गातील रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. उद्धव ठाकरे : (१) सन २००४ च्या महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ८ च्या (आरक्षण कायदा) कलम ५ नुसार सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि.२५.५.२००४ च्या शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गासाठी पदोन्नतीमध्ये आरक्षण लागू करण्यात आले आहे.

(२) व (३) मागासवर्गीयांची पदोन्नती व सरळसेवेमधील प्रतिनिधित्वाची तसेच मागासवर्गीय जातींचा मागासलेपणा सिद्ध करण्यासाठी माहिती संकलित करून त्यांचे शासन सेवेतील आरक्षण निश्चित करण्यासाठी मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.२२.३.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये समिती गठीत करण्यात आली होती. सदर समितीने सादर केलेल्या अहवालाच्या आधारे राज्य शासनाने दि.२९.९.२०२१ रोजी मा.सर्वोच्च न्यायालयात शपथपत्र दाखल केले होते. त्यामध्ये अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती

व विशेष मागास प्रवर्गाची एकूण ८७,१३८ पदे रिक्त आहेत. त्यापैकी अनुसूचित जातीची १६,४८७ पदे रिक्त असून गट-अ व गट-ब वर्गातील २९८६ पदे आहेत.

मंत्रिमंडळाच्या दि.१३.१०.२०२१ च्या बैठकीतील निर्णयानुसार दि.१८.१०.२०२१ रोजी राज्य शासनाच्या वतीने मा.सर्वोच्च न्यायालयात अतिरिक्त शपथपत्र दाखल करण्यात आले आहे.

(४) पदोन्नतीतील आरक्षण रद्द करणाऱ्या मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या दि.४.८.२०१७ च्या निर्णयाविरुद्ध राज्य शासनाने मा.सर्वोच्च न्यायालयात दाखल केलेल्या विशेष अनुज्ञा याचिका क्र.२८३०६/२०१७ मध्ये मा.सर्वोच्च न्यायालयाचा अंतिम निर्णय अद्याप झालेला नाही. सदर याचिकेवर मार्च २०२२ च्या पहिल्या अथवा दुसऱ्या आठवड्यात अंतिम सुनावणी सुरु होणार आहे. मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या अंतिम निर्णयानंतर उचित कार्यवाही करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर जिल्ह्यातील जगनाडे चौक स्थित ट्रान्सपोर्ट प्लाझावरील जागेत केलेल्या अनधिकृत बांधकामांबाबत

(९) * ३८३२१ श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्ह्यातील जगनाडे चौक स्थित ट्रान्सपोर्ट प्लाझावरील जागेत शासनाची तसेच परिवहन आयुक्तांची परवानगी न घेताच विविध बांधकामे केल्याप्रकरणी उच्चस्तरीय चौकशी करण्याचे निर्देश नगररचना विभागाने सभापती नागपूर सुधार प्रन्यास, नागपूर यांना दिनांक १३ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निर्देशानुसार सदरहू प्रकरणाची उच्चस्तरीय चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय निष्पन्न झाले आहे व तदनुषंगाने नागपूर येथील जगनाडे चौक स्थित ट्रान्सपोर्ट प्लाझावरील जागेत केलेल्या अनधिकृत बांधकामांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१), (२) व (३) शासनाची व परिवहन आयुक्तांची परवानगी न घेता एस.टी. बस स्टँडचे आरक्षण असताना बी.ओ.टी. वर दवाखाना, हॉटेल्स, जिम, लग्न समारोह हॉल, नागनदीवर पिल्लरचे बांधकाम करणे व अन्य प्रोजेक्ट तयार करून नियमाचे उल्लंघन झाले असल्यामुळे उच्चस्तरीय चौकशी करून कारवाई करण्याबाबत मा.लोकप्रतिनिधी यांनी शासनास दिलेल्या निवेदनावर शासनाने दि.१२ जानेवारी, २०२२ रोजीच्या अर्धशासकीय पत्रान्वये सभापती, नागपूर सुधार प्रन्यास, नागपूर यांचा अहवाल अपेक्षिलेला आहे.

शासनाचे दि.१२/०१/२०२२ रोजीच्या पत्राचे अनुषंगाने चौकशी करण्यात येत असल्याचे, अधीक्षक अभियंता (मुख्यालय), नागपूर सुधार प्रन्यास, नागपूर यांनी दि.०७/०३/२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये कळविले आहे.

(४) लागू नाही.

**बदलापूर पूर्व-पश्चिम (जि.ठाणे) जोडणाऱ्या रेल्वे पुलावर
निकृष्ट दर्जाचे डांबरीकरण केल्याबाबत**

(१०) * ३९२६२ श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्ह्यातील कुळगाव बदलापूर नगरपरिषद हद्दीतील बदलापूर पूर्व-पश्चिम जोडणाऱ्या रेल्वे पुलावर निकृष्ट दर्जाचे मास्टिक पद्धतीने डांबरीकरण केल्याने खड्डे पडले असून अनेक वेळा खड्डे भरण्याच्या नावाखाली माहे जून ते ऑगस्ट, २०२१ पासून आतापर्यंत अनेक वेळा देयके काढण्यात आली आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या कामाबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी जिल्हाधिकारी, ठाणे व नगरपालिका प्रशासन यांना सदरच्या मास्टिक पद्धतीच्या डांबरीकरणाबाबत चौकशी करून ठेकेदारावर कारवाई करण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीअंती काय निदर्शनास आले व त्यानुषंगाने ठेकेदारावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) नगरपरिषद हद्दीतील बदलापूर पूर्व-पश्चिम जोडणाऱ्या रेल्वे पुलावरील मास्टिक पध्दतीने डांबरीकरण करण्याच्या कामासाठी वेगवेगळे देयक तयार केले नसल्याची वस्तुस्थिती नगरपरिषदेने कळविली आहे.

(२) अशा आशयाचे निवेदन स्थानिक लोकप्रतिनिधीमार्फत दि.२९/०७/२०२१ रोजी जिल्हाधिकारी, ठाणे व कुळगाव बदलापूर नगरपालिका प्रशासनास प्राप्त झाले आहे, हे खरे आहे.

(३) बदलापूर पूर्व-पश्चिम जोडणाऱ्या रेल्वे पुलावरील कामांपैकी मास्टिक डांबरीकरणाचे काम दि.०२/०४/२०१९ रोजी करण्यात आले असून उर्वरित फुटपाथ/रंगरंगोटीचे काम दि.०४/०२/२०२० रोजी पूर्ण केले आहे.

माहे जुलै, २०२१ च्या पावसाळ्यात पुलावरील डांबरीकरणाला काही प्रमाणात खड्डे पडल्यामुळे तांत्रिकदृष्ट्या दोषदायित्व कालावधी संपला नसल्याने संबंधित कंत्राटदारास डागडुजी करण्यासंदर्भात नोटीस बजाविण्यात आली होती. तथापि, कंत्राटदाराने काम मुदतीत करण्यास नकार दिल्यामुळे कंत्राटदाराची सुरक्षा अनामत रक्कम जप्त करण्याची कार्यवाही नगरपरिषदेमार्फत करण्यात आली आहे.

मुळ कंत्राटदाराने दिलेला नकार व स्थानिक नागरीकांकडून प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने पावसाळा संपल्यानंतर नोव्हेंबर, २०२१ मध्ये सदर पुलाचे डांबरीकरणाचे काम वार्षिक मंजूर दरकरारानुसार अन्य कंत्राटदाराकडून पूर्ण करून घेण्यात आले आहे.

सदर रस्ता दुरुस्तीसाठी कोणताही अतिरिक्त खर्च करण्यात आला नसल्याचे जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मालेगांव (जि.नाशिक) शहरातील उड्डाणपुलाचे
काम संधगतीने सुरु असल्याबाबत**

- (११) * ४२८४३ श्री.मुफती मोहम्मद इस्माईल अब्दुल खालिक (मालेगांव मध्य) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय:-
- (१) मालेगांव (जि.नाशिक) शहरातील वाहतूक कोंडी दूर करण्यासाठी २१ कोटी ७२ लाख रुपये खर्च करून उभारण्यात येणाऱ्या उड्डाणपुलाचे काम दिनांक २४ सप्टेंबर, २०१९ रोजी पुर्णत्वास येणे अपेक्षित असतांनाही अद्यापपर्यंत काम अपूर्णावस्थेत असून संधगतीने सुरु असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कामाची शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय आढळून आले,
- (३) असल्यास, यास जबाबदार असणाऱ्या ठेकेदारांविरुद्ध तसेच संबंधित अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१), (२), (३) व (४) महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानांतर्गत रुपये २१.७२ कोटी किंमतीच्या मालेगाव शहरातील उड्डाण पुल प्रकल्पास दिनांक २३ फेब्रुवारी, २०१७ रोजी प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करण्यात आली आहे.

तदनंतर, मालेगाव महानगरपालिकेमार्फत दिनांक २५ सप्टेंबर, २०१७ रोजी सदर प्रकल्पाचे कार्यादेश देण्यात आले आहेत.

दरम्यानच्या कालावधीत कोविड-१९ च्या टाळेबंदीमुळे माहे एप्रिल, २०२० ते जुलै, २०२१ पर्यंत सदर प्रकल्पाचे काम अंशतः सुरु होते. तसेच, उड्डाण पुलाच्या कामाच्या ठिकाणी शहरातील मध्यवर्ती बसस्थानक आहे त्यामुळे तेथील वाहतूक शहरातील इतर ठिकाणातून स्थलांतरित करण्यासाठी वेळ लागल्यामुळे तेथील कामास विलंब झाला आहे. तसेच, उड्डाण पुलाचे कामात रस्त्याच्याकडेला असलेल्या वीज वाहिन्या व डी.पी.स्ट्रक्चर स्थलांतरित करण्याचे काम समाविष्ट होते. या कामासाठी वीज कंपनीच्या कमी वेळेचा शट डाऊन मिळत असल्याने कामास उशीर होत गेला. त्यानंतर प्रकल्पाचे काम पूर्ण क्षमतेने सुरु असून सद्यस्थितीस अंतिम टप्प्यात आलेले आहे.

सद्यस्थितीस प्रकल्पाचे ७५% काम पूर्ण झाले आहे. तसेच, सदर प्रकल्पाचे काम अंतिम टप्प्यात असून सप्टेंबर, २०२२ पर्यंत प्रकल्पाचे काम पूर्ण करून सदरील पूल वापरासाठी खुला करण्याचे मालेगाव महानगरपालिकेचे नियोजन आहे.

**अक्कलकोट (जि.सोलापूर) येथील मुद्रा सनसिटीसमोरील
रस्त्यावरील ड्रेनेजचे काम पूर्ण करण्याबाबत**

(१२) * ४२७२७ श्री.समाधान अवताडे (पंढरपूर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अक्कलकोट (जि.सोलापूर) रस्त्यावरील मुद्रा सनसिटीसमोर ड्रेनेज चेंबरमध्ये पडून चार मजुरांचा मृत्यू झाल्यामुळे ड्रेनेजच्या दुरुस्तीचे काम तात्काळ करण्याबाबत महापालिका आयुक्तांनी आश्वासन दिले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अद्यापही सदरहू ड्रेनेजचे काम पूर्ण झालेले नसून कारखानदारांकडून रसायनयुक्त पाणी मोकळ्या जागेत सोडले जात असल्याने नागरिकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कारखानदारांकडून सोडण्यात येणाऱ्या रसायनयुक्त पाण्यासंदर्भात वारंवार प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडे तक्रार करूनही अद्याप कोणतीच कारवाई केलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणांची शासनाने चौकशी करून ड्रेनेजचे काम पूर्ण करण्याबाबत तसेच स्थानिक प्रशासन व प्रदूषण मंडळाकडून कारखान्यांवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) दिनांक २३/१२/२०२१ रोजी संध्याकाळच्या सुमारास अक्कलकोट रोडवरील राष्ट्रीय महामार्गालगतच्या ड्रेनेजच्या चेंबरमध्ये पडून ४ व्यक्तींचा मृत्यू झाल्याची घटना घडली, हे खरे आहे.

सदरच्या ४ व्यक्तीपैकी १ व्यक्ती साईट इंजिनिअर, १ व्यक्ती साईट सुपरवायझर व १ व्यक्ती मजूर असून हे ड्रेनेज पाईप लाईन टाकण्याच्या कामाशी संबंधीत मक्तेदार यांनी नियुक्त केले असून उर्वरित १ मजूर भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण (NHAI) यांच्यामार्फत सुरु असलेल्या रस्त्याच्या कामाशी संबंधीत होता.

ज्या दिवशी घटना घडली त्या दिवशी सदर जागेवर ड्रेनेज दुरुस्तीचे कोणतेही काम प्रलंबित नव्हते.

(२) व (३) सदर ड्रेनेज झोन-१० मध्ये तेथील उद्योगांच्या सांडपाणी प्रक्रियेसाठी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (MIDC) यांनी सामुहिक सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (CETP) उभारले असून परिसरातील सर्व कारखान्यांचे सांडपाणी तेथे प्रक्रिया होऊन पुढे सोडले जाते.

महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ (MPCB) च्या पाहणीत त्या परिसरातील ८ कारखाने सांडपाणी प्रक्रिया यंत्रणेचे सदस्य नसल्याचे व त्यांच्याकडून प्रक्रिया न करता सांडपाणी मोकळ्या जागेत सोडले जात असल्याचे दिसून आले.

या ८ उद्योगांना बंदचे निर्देश (Closer Order) महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाकडून देण्यात आले आहेत.

(४) अमृत योजनेअंतर्गत या ड्रेनेज झोनमध्ये नवीन ड्रेनेजलाईन टाकण्याचे काम सुरु असून जून, २०२२ अखेर ते पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील वांद्रे (पुर्व) कलानगर जंक्शन येथील उड्डाणपुलाच्या बांधकामामध्ये झालेला गैरव्यवहार

(१३) * ४१३५० श्री.अबू आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील वांद्रे (पुर्व) कलानगर जंक्शन येथे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत उड्डाणपुलाच्या आराखड्याचे व बांधकामाचे काम

ई-टेंडरिंगद्वारे मे.सिम्लेक्स इन्फ्रास्ट्रक्चर लिमिटेड यांना दिले असताना पुन्हा ई-टेंडरिंग न करता सदरचे काम मे.आर.पी.एस. इन्फ्राप्रोजेक्ट प्रा.लि. यांचेमार्फत करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी झालेले उल्लंघन व गैरव्यवहाराबाबतचे निवेदन लोकप्रतिनिधी यांनी मा.मुख्यमंत्री व आयुक्त यांना दिनांक २३ नोव्हेंबर, २०२० रोजी वा त्यासुमारास दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने सखोल चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय.

(३) व (४) मे. सिम्लेक्स इन्फ्रास्ट्रक्चर लि. यांनी त्यांच्या आर्थिक अडचणीमुळे उड्डाणपुलाच्या बांधकामाच्या प्रगतीवर परिणाम होत असून, ते उर्वरित बांधकाम करण्यास सक्षम नसल्याचे प्राधिकरणास कळविले व त्यांनी स्वतः माहे जानेवारी, २०२० मध्ये त्यांच्या उपकंत्राटदाराकडून उड्डाणपुलाचे उर्वरित बांधकाम जलदगतीने पूर्ण करण्याबाबतच्या विनंतीसह प्रस्ताव एम.एम.आर.डी.ए. ला सादर केला होता.

कंत्राटातील तरतूदीनुसार उप कंत्राटदार मे.आर.पी.एस. इन्फ्राप्रोजेक्टस प्रा. लि. यांची तांत्रिक व आर्थिक क्षमता तपासण्यात आली व उर्वरित काम त्यांच्याकडून करून घेण्याच्या अनुषंगाने मे.सिम्लेक्स इन्फ्रास्ट्रक्चर लि. मे.आर.पी.एस. इन्फ्राप्रोजेक्टस प्रा.लि. व मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांच्या समवेत दिनांक २८.०२.२०२० रोजी सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या मान्यतेने त्रिपक्षीय करार करण्यात आला. अशाप्रकारे सदर पुलाचे उर्वरित बांधकाम मे. आर.पी. एस. इन्फ्राप्रोजेक्टस प्रा. लि. या उपकंत्राटदारामार्फत करून घेण्यात येत आहे.

**नाशिक महानगरपालिकेमार्फत अमृत योजनेतर्गत पाणी पुरवठा
आराखड्यास तातडीने मंजूरी देण्याबाबत**

(१४) * ३९६२३ अॅड.राहुल ढिकले (नाशिक पूर्व) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक (जि.नाशिक) महानगरपालिकेमार्फत दारणा नदीवरील चेहडी बंधारा येथून पाणीपुरवठा योजनेमार्फत अब्यायुक्त दुषित पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा नागरिकांना होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे नाशिक रोड विभागातील २ लाखांपेक्षा अधिक नागरिकांच्या आरोग्याला अशुध्द व दुषित पाण्यामुळे धोका निर्माण झाला असल्याने नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरील नाशिक रोड विभागातील नागरिकांना शुध्द व पुरेसे पाणी उपलब्ध व्हावे यासाठी नाशिक महानगरपालिकेच्या वतीने अमृत योजनेतर्गत राज्य शासनाच्या नगरविकास विभागाला नाशिक शहराचा २२५ कोटी रुपयांचा पाणी पुरवठा आराखडा मंजूरीसाठी माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान सादर करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरील अमृत योजनेतर्गत पाणी पुरवठा आराखडा मंजूरी अभावी राज्य शासनाच्या नगरविकास विभागाकडे प्रलंबित असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदरील प्रलंबित अमृत योजनेतर्गत पाणी पुरवठा आराखड्यास तातडीने मंजूरी देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) व (२) नाशिक महानगरपालिका क्षेत्रातील नाशिक रोड विभागात नाशिक रोड जलशुद्धीकरण केंद्र व गांधीनगर जलशुद्धीकरण केंद्र येथून पाण्याचा पुरवठा होतो.

नाशिक रोड जलशुद्धीकरण केंद्रास दारणा नदीवरील चेहेडी बंधान्यातुन कच्चे पाणी (रॉ वॉटर) पुरविले जाते. दिनांक ०२ डिसेंबर, २०२० दरम्यान चेहेडी बंधारा येथे कच्च्या पाण्यात (रॉ वॉटर) वालदेवी नदीतुन वाहून आलेल्या सुक्ष्म लाल अब्या (लार्वी) आढळून आल्या होत्या.

तदनंतर, नाशिक महानगरपालिकेमार्फत दारणा नदीवरील चेहेडी बंधाऱ्यातून कच्चे पाणी (रॉ वॉटर) उचलणे त्वरित बंद करून गंगापूर धरणातील थेट पाईपलाईनद्वारे कच्चे पाणी (रॉ वॉटर) नाशिक रोड जलशुद्धीकरण केंद्रात घेऊन शहरास स्वच्छ पाणी पुरवठा करण्यात आला आहे व आजही करण्यात येत आहे असे नाशिक महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

तसेच, सदरस्थितीस शहरास स्वच्छ पाणीपुरवठा सुरु असून नियमितपणे पाण्याचे नमुने शासकीय प्रयोगशाळेत तपासले जात असून सदर पाण्याचे नमुने पिण्यायोग्य असल्याचे नाशिक महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(३), (४) व (५) नाशिक महानगरपालिकेमार्फत केंद्र शासन पुरस्कृत अमृत अभियानांतर्गत नाशिक शहर पाणीपुरवठा प्रकल्पाचा रूपये २२६.३४ कोटी किंमतीचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल शासनास सादर करण्यात आला होता.

तथापि, केंद्र शासन पुरस्कृत अमृत अभियानाच्या टप्पा-१ च्या राज्य वार्षिक कृती आराखड्याचे नियोजन पूर्ण झालेले असल्यामुळे त्यावेळी प्रकल्प विचारात घेता आला नाही. आता केंद्र शासनाने अमृत २.० अभियान घोषित केले असून त्याची अंमलबजावणी करताना पहिल्या वार्षिक कृती आराखड्यात नाशिक महानगरपालिकेचा पाणीपुरवठा प्रकल्प विचारात घेण्यात येईल.

कात्रज (जिल्हा पुणे) येथील राजीव गांधी प्राणिसंग्रहालयातील पेशवेकालीन तलावातील पाणी प्रदुषित झाल्याबाबत

(१५) * ३८४८८ श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देशातील पहिल्या दहा उत्तम प्राणिसंग्रहालयांमध्ये कात्रज (जि.पुणे) येथील राजीव गांधी प्राणिसंग्रहालयाचा समावेश असून त्यास "मॉडेल झू" म्हणून सन्मानित करण्यात आले असतानाही या प्राणिसंग्रहालयातील पेशवेकालीन तलावात तीन ओढ्यांमार्गे येणारे सांडपाणी मिसळत असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर तलावातील पाणी प्रदूषित व दुर्गंधीयुक्त झाले असून त्यावर जलपर्णी देखील साचल्याने पर्यटक, जलचर प्राणी व वन्य जीवांच्या आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने सखोल चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले आहे व त्यानुसार तलावातील प्रदुषण रोखण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१), (२) व (३) अंशतः खरे आहे.

पेशवे तलावालगत कात्रज वसाहतीमधून येणारी जुनी मलवाहिनी कमी व्यासाची व पूर्णतः गाळाने भरलेली असल्याने काही प्रमाणात पाणी तलावात मिसळत आहे, ही वस्तुस्थिती आहे.

सदर ठिकाणी नव्याने मोठ्या व्यासाची मलवाहिनी विकसित करण्याचे पुणे महानगरपालिकेचे नियोजन आहे.

तसेच अन्य ठिकाणी मलवाहिन्यांच्या विकसनाचे काम जवळपास पूर्ण करण्यात आलेले आहे.

तलावात मिसळणारे मलवाहिन्यांचे पाणी तातडीने बंद होण्याच्या दृष्टीकोनातून मलवाहिन्या बदलणे, मलवाहिन्यांची योग्यरित्या देखभाल व दुरुस्ती करणे, त्यांचे योग्य नियोजन करणे या उपाययोजना तात्काळ करण्याबाबत आयुक्त, पुणे महानगरपालिका यांना सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील कलिना येथील मैत्री गृहनिर्माण सहकारी संस्थेच्या
इमारतीतील अवैध बांधकाम निष्कासित करण्याबाबत**

(१६) * ३७९५० श्री.संजय पोतनीस (कलिना) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील कलिना येथील मैत्री गृहनिर्माण सहकारी संस्थेच्या इमारतीतील अवैध मजल्यासंदर्भात कारवाई करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी

तत्कालिन मुख्यमंत्री यांच्याकडे दिनांक १६ मार्च, २०१७ पासून सातत्याने पत्राद्वारे मागणी करुनही आजतागायत सदर प्रकरणी कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मैत्री गृहनिर्माण सहकारी संस्थेच्या इमारतीमध्ये राज्य शासनाच्या सेवेतील उच्चपदस्थ अधिकाऱ्यांचा समावेश असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, म्हाडाने मैत्री सहकारी गृहनिर्माण संस्थेतील निर्धारित ७६ सदस्यांव्यतिरिक्त उर्वरित तसेच शासनाने मंजूर केलेल्या सदस्यांकरिता १५ सदनिका उपलब्ध करुन देण्यास मंजूरी देण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, विंग ए साठी ३ तर विंग बी आणि सी साठी २ माळ्यांची परवानगी असतांना मेसर्स शिर्के या कंत्राटदाराने १२ माळ्यांचे बांधकाम केले आणि त्यांनंतर अनधिकृत गाळे अधिकृत करण्याकरिता नस्ती महानगरपालिका आयुक्तांकडे पाठविण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदर इमारतीमधील अनधिकृत बांधकाम निष्कासित करुन विकासकावर व यामध्ये सहभागी असलेल्या उच्चपदस्थ अधिकाऱ्यांविरुद्ध एमआरटीपी कायद्यातर्गत शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

डॉ. जितेंद्र आव्हाड : (१) सदरहू इमारतीच्या बांधकामासंदर्भात स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दि.१६/०३/२०१७ रोजी शासनास निवेदन दिलेले आहे.

(२), (३) व (४) हे खरे आहे.

(५) व (६) मौजे कोले-कल्याण, (कलिना), मुंबई येथे शासनाचे राजपत्रित अधिकारी या संवर्गासाठी "मैत्री सहकारी गृहनिर्माण संस्था" या नावाने विनियम १३(२) अंतर्गत गृहनिर्माण योजना राबविण्यास शासनाने मान्यता दिली आहे.

सदरहू संस्थेच्या इमारतीकरीता म्हाडाने प्रथमतः स्टिल्ट + १२ मजले बांधकामासाठी नकाशे सादर केले होते. तथापि, इमारतीच्या जमिनीच्या मालमत्ता उताऱ्यावर जमिनीचे क्षेत्र ३३१८.२४ चौ.मी. असल्यामुळे मुंबई महानगरपालिकेने फक्त स्टिल्ट + ३ मजले पर्यंत बांधकामास माहे ऑक्टोबर, २०१३ मध्ये मान्यता दिली होती. तदनंतर दि.०१/१०/२०१३ रोजी प्रस्तावीत

योजनेच्या जमिनीच्या ७/१२ क्षेत्रामध्ये दुरुस्ती होऊन जमिनीचे क्षेत्र १३७८४.१० चौ.मी. सुधारणा झाली. त्यानुसार दि. २७/३/२०१५ रोजी स्टिट्ल्ट + १२ मजल्याच्या इमारतीसाठी म्हाडाने बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडे मान्यतेसाठी प्रस्ताव सादर केला.

दरम्यानच्या काळात शासनाच्या नगर विकास विभागाच्या दि.२३/५/२०१८ च्या अधिसूचनेनुसार, म्हाडास बृहन्मुंबई क्षेत्रामधील म्हाडाच्या अभिन्यासामधील क्षेत्रासाठी नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषित करण्यात आले.

सदरहू गृहनिर्माण योजनेस म्हाडाने दि.१४/०९/२०२० रोजी स्टिट्ल्ट + १२ मजले पर्यंतचे बांधकामास मान्यता दिलेली आहे. दि.२३/०८/२०२१ रोजी स्टिट्ल्ट + १२ मजल्याच्या इमारतीस अंशतः भोगवटा प्रमाणपत्र प्राप्त झाले असून ४६ सभासदांना सदनिकांचे वितरण म्हाडाकडून करण्यात आले आहे.

**हदगांव (जि.नांदेड) तालुक्यातील राष्ट्रीय राजमार्गाच्या
रस्त्याचे काम निकृष्ट दर्जाचे केल्याबाबत**

(१७) * ४०२३० श्री.माधवराव पवार (हदगाव), श्री.मोहनराव हंबर्डे (नांदेड दक्षिण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हदगांव (जि.नांदेड) तालुक्यातील वारंगा-महागाव या राष्ट्रीय महामार्गाचे काम निकृष्ट दर्जाचे करण्यात आल्यामुळे तसेच या मार्गावर मोठ्या भेगा पडल्याने अपघात होऊन एका वर्षात १५ जणांचा मृत्यु झाला असल्याची बाब माहे नोव्हेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील रस्त्याचे काम सदभाव व शेखावटी कन्ट्रक्शनने केले असून, ते अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे झाल्याने त्यांच्यावर कारवाई करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी आणि नागरिकांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरील कामाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित कंत्राटदारावर कारवाई करण्याबाबत तसेच या रस्त्यावरील अपघात टाळण्यासाठी कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहेत,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण : (१) वारंगा-महागांव येथील राष्ट्रीय महामार्ग क्र.३६१ चे काम केंद्र शासनाच्या अखत्यारित असून प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नांदेड यांचेमार्फत प्रगतीपथावर आहे.

वारंगा ते महागांव रस्त्याचे ६६.८८ कि.मी. लांबीतील काम मे २०१८ पासून प्रगती पथावर असून सदयस्थितीत सुमारे ५६ कि.मी. (७६ %) लांबीचे चौपदरीकरण पूर्ण झाले आहे. सदर महामार्गावर काँक्रीटकरणाच्या भागामध्ये भेगा पडल्याने सदर ठिकाणची दुरुस्ती कंत्राटदाराच्या खर्चाने व जबाबदारीवर प्रकल्पाचे काम पूर्ण होण्यापूर्वी करण्याचे नियोजन आहे.

भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणाने नियुक्त केलेल्या सुरक्षा सल्लागाराच्या अहवालानुसार सदर महामार्गावर झालेले अपघात वाहने अमर्यादित वेगाने चालविल्यामुळे झाले आहेत, असे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नांदेड यांनी कळविले आहे.

(२) स्थानिक लोकप्रतिनिधी आणि नागरिकांकडून सिमेंट रोडला तडे गेल्याबाबत व काम अर्धवट झाल्याने वाहनधारकांना त्रास होत असल्याबाबतची तक्रार कंत्राटदारावर कारवाई करण्याच्या मागणीसह करण्यात आली आहे, असे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नांदेड यांनी कळविले आहे.

(३) सदरील प्रगतीपथावरील काम हे करार आणि MORTH व IRC कोड च्या तरतुदीनुसार करण्यात येत आहे. तथापी सदर महामार्गावर काँक्रीटकरणाच्या भागामध्ये भेगा पडल्याने सदर ठिकाणची दुरुस्ती कंत्राटदाराच्या खर्चाने व जबाबदारीवर प्रकल्पाचे काम पूर्ण होण्यापूर्वी करण्याचे नियोजन आहे.

तसेच अपघात होऊ नये यादृष्टीने वेळोवेळी सुरक्षा सल्लागाराने दिलेल्या सूचनांनुसार कंत्राटदाराकडून आवश्यक बाबींची पूर्तता करून घेण्यात येत आहे, असे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नांदेड यांनी कळविले आहे.

(४) मुळ उद्योजकाच्या आकस्मिक निधनामुळे प्रकल्पामध्ये आर्थिक समस्या निर्माण झाली होती. त्यामुळे प्रकल्प पूर्ण होण्यास विलंब झाला आहे. परंतु सद्यस्थितीत आर्थिक समस्या दूर होऊन पुन्हा वेगाने बांधकाम सुरु झाल्याने लवकरच पूर्ण होणे अपेक्षित आहे, असे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नांदेड यांनी कळविले आहे.

**जानेफळ (जि.बुलढाणा) येथील बायपास मार्गाची
दुरवस्था झाल्याबाबत**

(१८) * ४१४४७ श्री.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जानेफळ (जि.बुलढाणा) येथील रस्त्याच्या दुतर्फा असलेल्या टेकड्यांची लाल माती पावसामुळे वाहून रस्त्यावर आल्याने घसरण पट्टा निर्माण झाला असल्याने दुचाकी व चारचाकी वाहनांचे अपघात होण्याचे प्रमाण वाढत आहे. त्यामुळे सदर रस्त्याची दुरुस्ती करण्याची मागणी नागरिकांकडून वारंवार होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ (मर्या.) यांच्याकडे MORTH मार्फत सदर बायपास देखभाल व दुरुस्तीसाठी कोणताही निधी उपलब्ध नसल्याने व सदर रस्ता राष्ट्रीय महामार्ग '५४८ सी' चा भाग म्हणून मंजूर न झाल्याने सदर मार्गाची देखभाल व दुरुस्ती करणे अद्याप शक्य झाले नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने उपरोक्त मार्गाच्या दुरुस्तीकरिता निधी उपलब्ध करून रस्त्याची तात्काळ दुरुस्ती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) अंशतः खरे आहे. तथापि लाल माती पावसामुळे रोडवर आली असता त्या ठिकाणी माती काढून दोन्ही बाजूला खोदकाम करून नाली तयार केलेली आहे. अपघातांचे प्रमाण वाढल्याचे निदर्शनास आले नाही.

(२) होय, खरे आहे.

(३) जानेफळ बायपासच्या सुधारणेसाठीचे अंदाजपत्रक महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाकडून पत्र क्र.१०६६, दिनांक २१.०२.२०२२ अन्वये मुख्य अभियंता तथा प्रादेशिक अधिकारी, केंद्रीय रस्ते वाहतूक व महामार्ग विभाग, कोकण भवन, नवी मुंबई यांना मंजूरीसाठी सादर करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राळेगांव (जि.यवतमाळ) नगरपंचायत येथे पुरविण्यात आलेले
पाणी मिटर निकृष्ट दर्जाचे असल्याबाबत**

(१९) * ४२२०६ श्री.संजिवरेड्डी बोदकुरवार (वणी), डॉ.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राळेगांव (जि.यवतमाळ) नगरपंचायत येथील पाणी पुरवठ्याच्या कामामध्ये कंत्राटदारामार्फत पुरविण्यात आलेले ५० लक्ष रुपयांचे १२०० पाणी मीटर, निविदेतील अटी शर्तीनुसार नसून अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे असल्याचे दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नगरपंचायत प्रशासनाने पाणी मिटरचा मुद्दा विषय पत्रिकेमध्ये नसताना त्यास मंजूरी दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पाणी पुरवठा मिटर बसविण्यासाठी पन्नास लक्ष इतका खर्च करणे अपेक्षित नसल्याने नगरसेवकांनी सादर निविदेवर आक्षेप घेतला होता, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाकडून चौकशी करण्यात आली आहे काय, व त्याअनुषंगाने कंत्राटदार व दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

(२) राळेगांव नगरपंचायतीची सर्वसाधारण सभा दिनांक २३ जानेवारी, २०१८ रोजी आयोजित करण्यात आली होती. त्यामध्ये जिल्हा नगरोत्थान योजनेअंतर्गत वॉटर मीटर बसविण्याबाबतचा विषय सदर बैठकीच्या दिनांक १२/१/२०१८ रोजी काढलेल्या सूचनेतील विषयपत्रिकेत दर्शविण्यात आला होता.

तसेच नगरपंचायतीची स्थायी समिती सभा दिनांक १२/९/२०१९ रोजी आयोजित करण्यात आली. त्यामध्ये सदर विषयाच्या अनुषंगाने प्राप्त निविदांना मंजूरी देण्याबाबतचा विषय बैठकीच्या विषयसूचीमध्ये दर्शविण्यात आला होता.

(३) यासंदर्भात नगरपंचायतीच्या काही नगरसेवकांनी दिनांक २७/१२/२०१९ रोजी मुख्याधिकारी यांना पत्र देवून त्यामध्ये, नगरपंचायतमधील पाणी पुरवठा १० ते १५ दिवसांनी होत असून तो प्रथम १ ते २ दिवसात पुरवठा करून सुरळीत करण्यात यावा व नंतर पाणी मीटर बसवावे असे कळविले होते. तसेच दिनांक ६/३/२०२० रोजीच्या पत्रान्वये, नगरपंचायतीने पाणी मिटर निविदा संपूर्ण साहित्यासह दिली असताना केवळ पाणी मीटरचाच पुरवठा करण्यात आला. तथापि, ते प्रत्यक्ष बसविण्यासाठी आवश्यक साहित्याचा पुरवठा करण्यात आला नाही, असा तसेच किंमती व दर्जाबाबतही आक्षेप घेण्यात आला होता.

(४) नगरपंचायतीने रितसर निविदा प्रक्रिया करून साहित्य खरेदी केले असून केंद्र शासनाच्या Central Water and Power Research Centre, Pune यांचेकडून मीटर तपासून ते मानकाप्रमाणे (Standard) असल्याचे प्रमाणपत्र घेण्यात आले आहे.

कंत्राटदाराने दिनांक १/९/२०२० रोजी मीटर बसविण्याची प्रक्रिया पूर्ण केली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुलुंड (पश्चिम) मुंबई येथील प्रसुतीगृहात
गर्भवती महिलेचा झालेला मृत्यू**

(२०) * ३८४९१ श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील मुलुंड (पश्चिम) येथील प्रसुतीगृहात वैद्यकीय अधिकारी नसल्यामुळे एका गर्भवती महिलेचा मृत्यू झाल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर घटना घडून गेल्यानंतरही प्रसुतीगृहात २४ तास उपस्थित असणाऱ्या वैद्यकीय अधिकार्यांची नियुक्ती करणे अपेक्षित असतांनाही ती करण्यात आली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वैद्यकीय अधिकार्याअभावी व रुग्णालय प्रशासनाच्या हलगर्जीपणामुळे गर्भवती महिलेचा मृत्यू झाल्याची बाब समोर आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) तसेच सदर प्रसुतीगृहात रुग्णवाहिका देखील नसल्याने एखाद्या गर्भवती महिलेला रुग्णवाहिकेची मदत लागल्यास तिच्या कुटुंबियांना रुग्णवाहिकेची सोय स्वतःच करावी लागत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने अशाप्रकारे हलगर्जीपणा करणाऱ्या रुग्णालय प्रशासनावर कारवाई करण्याबाबत तसेच सदर प्रसुतीगृहात वैद्यकीय अधिकारी व सुसज्ज रुग्णवाहिका उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१), (२) व (३) श्रीमती निशा कसबे, वय २६ वर्षे ही ७ महिन्यांची गरोदर महिला ताप व अंगदुखी या तक्रारीकरिता दिनांक २६.०९.२०२१ रोजी मुलुंड येथील एम.टी. अगरवाल रुग्णालयाच्या बाह्यरुग्ण विभागात आली होती. तथापि सदर रुग्णालयात प्रसुती सेवा तज्ञ उपलब्ध नसल्यामुळे त्यांना आवश्यकतेनुसार औषधोपचार व चाचण्या करण्यास सांगून पुढील उपचारासाठी उच्चस्तरीय रुग्णालयात जाण्याचा सल्ला देण्यात आला.

तथापि सदर महिला उच्चस्तरीय रुग्णालयात न जाता दिनांक २७.०९.२०२१ रोजी सकाळी ११.३० नंतर मुलुंड प्रसुतीगृहाच्या बाह्य रुग्ण विभागात परत आली. तदनंतर सदर प्रसुतीगृहात महिलेला दाखल करून वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सल्ल्याने तिच्यावर योग्य ते उपचार सुरु करण्यात आले व तिची रक्त तपासणी करण्यात आली. तथापि सायंकाळी ७ नंतर सदर महिलेस ३ ते ४ वेळा जुलाबाचा त्रास झाला. त्यावेळी कर्तव्यावर असणाऱ्या स्टाफ नर्सने वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सल्ल्याने सलाईन चालू केले. तदनंतर सदर महिलेस रात्री १२ नंतर पुन्हा एकदा जुलाब झाले. त्यामुळे भांडुप येथील डॉक्टरांच्या सल्ल्यानुसार सदर महिलेस मुलुंड येथील वीर सावरकर रुग्णालयात दाखल करण्याकरिता सदर रुग्ण महिलेचे नातेवाईक उपलब्ध नसल्यामुळे व ते फोनही उचलत नसल्यामुळे पोलीसांना कळवून वीर सावरकर रुग्णालयात नेईपर्यंत महिलेची स्थिती गंभीर होऊन तिचा मृत्यू झाला आहे.

मुलुंड प्रसुतीगृहात सकाळी ९ ते संध्याकाळी ४ या वेळेत कार्यकारी तत्वावर प्रसुतीपश्चात वैद्यकीय अधिकारी कार्यरत असून, सायंकाळी ४ ते सकाळी ९ या वेळेत सावित्रीबाई फुले प्रसुतीगृह, भांडुप येथील विशेष वैद्यकीय सल्लागार यांचेमार्फत सेवा पुरविण्यात येतात.

तसेच, मुलुंड प्रसुतीगृहात दिनांक ०८.११.२०२१ पासून निवासी अधिकारी या पदावर २४ तासासाठी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

(४) मुलुंड प्रसुतीगृहाची स्वतःची रुग्णवाहिका नसली तरी प्रचलित पध्दतीनुसार रुग्णाला इतर रुग्णालयात पाठविण्याची गरज असेल तेव्हा १०८ क्रमांकाच्या रुग्णवाहिकेची सोय प्रसुतीगृहामार्फत केली जाते व ती त्वरीत उपलब्ध होते.

तसेच सदर महिला रुग्णास १०८ क्रमांकाच्या रुग्णवाहिकेनेच सावरकर रुग्णालयात स्थलांतरीत केले होते असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(५) सदर प्रकरणी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत चौकशी करण्यात आली असून, चौकशी अहवालात सुचविल्याप्रमाणे दोषींवर खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली आहे:-

- मुलुंड प्रसुतीगृहात दुपारच्या सत्रात कार्यरत असणाऱ्या परिचारीकेस जापन देण्यात आला असून, त्याची नोंद त्यांच्या सेवाअभिलेखात घेण्यात आली आहे. तसेच त्यांची बदली महानगरपालिकेच्या इतर रुग्णालयात करण्यात आली आहे.
- रात्रीच्या सत्रात कार्यरत असणाऱ्या परिचारिकेस लेखी समज देण्यात आली आहे.
- प्रसुतीपश्चात वैद्यकीय अधिकारी यांना जापन देण्यात आला असून, त्याची नोंद त्यांच्या सेवाअभिलेखात घेण्यात आली आहे व त्यांची बदली देवनार प्रसुतीगृह येथे करण्यात आली आहे.

सोलापूर महानगरपालिका प्रशासनाने शहरातील कुपनलिकेच्या दुरुस्तीचा प्रस्ताव जुन्याच मक्तेदाराला दिल्याबाबत

(२१) * ४२९६९ श्री.विजयकुमार देशमुख (सोलापूर शहर उत्तर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर महानगरपालिका प्रशासनाने शहरातील कुपनलिका दुरुस्ती करण्याचा आणि त्यांच्याशी संबंधित विशेष कामाचा वार्षिक मक्ता जुन्याच मक्तेदारांना सव्वा कोटी रुपयात देण्याचा प्रस्ताव सर्वसाधारण सभेत मान्यतेसाठी पाठविला असल्याचे दिनांक १७ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी मक्तेदाराकडून निविदा मागण्यात आली आहे काय व त्यानुसार लक्ष्मीनारायण सेल्स कॉर्पोरेशन या कंपनीला मान्यता देण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी मक्तेदाराकडून नियम व अटी शर्ती लावण्यात आल्या आहेत काय व त्यानुसार महानगरपालिका प्रशासन विभागाने कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१), (२) व (३) सोलापूर महानगरपालिकेने सन २०२१-२०२२ या कालावधीसाठी कुपनलिका दुरुस्ती (साहित्य पुरवठ्यासह) याकरीता दिनांक १२/३/२०२१ रोजी निविदा प्रसिद्ध केली होती.

या कामासाठी एकूण ३ निविदा प्राप्त झाल्या होत्या. निविदेमध्ये एकूण ५६ दुरुस्तीच्या बाबी समाविष्ट होत्या.

प्रत्येक बाबनिहाय दर मागविण्यात आला होता, त्यामध्ये सर्वात कमी दर असलेल्या ठेकेदारासोबत दराबाबत वाटाघाटी करून निविदा मंजूरीचा प्रस्ताव दिनांक ११/१०/२०२१ रोजी सर्वसाधारण सभेच्या मान्यतेस्तव नगरसचिव कार्यालयास पाठविण्यात आला.

दिनांक १९/१/२०२२ रोजीच्या सर्वसाधारण सभेत याबाबतचा प्रस्ताव मंजूरीस्तव विषयपत्रिकेत दर्शविण्यात आला होता. तथापि, त्यावर चर्चा न होता, सभा तहकूब करण्यात आली.

अद्याप सर्वसाधारण सभेने मंजूरी दिलेली नसल्याने कार्यारंभ आदेश देण्यात आलेले नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जोगेश्वरी (मुंबई) रेल्वे फाटकाजवळील पादचारी पूलाचे काम पूर्ण करण्याबाबत

(२२) * ४२३९७ श्री.रविंद्र वायकर (जोगेश्वरी पूर्व) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील जोगेश्वरी रेल्वे फाटकाजवळ जोगेश्वरी पूर्व-पश्चिममेली जोडणाऱ्या पादचारी पूलाचे काम सन २०१६ मध्ये सुरु करण्यात येवून माहे जानेवारी, २०२१ मध्ये पूर्ण करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू पादचारी पुलाच्या बांधकामास सुरुवात करून ७ वर्षांचा प्रदीर्घ कालावधी उलटूनही या पुलाच्या पूर्वेकडील बाजुस इस्माईल युसूफ महाविद्यालयाच्या ठिकाणी स्वयंचलित पायऱ्या बसविण्याचे काम प्रगतीपथावर असून ते माहे एप्रिल, २०२१ पर्यंत पूर्ण करण्यात येत असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी-मार्च, २०२१ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू आश्वासन देवून आजमितीस एक वर्षाचा कालावधी उलटूनही सदर ठिकाणी स्वयंचलित पायऱ्या बसविण्याचे काम अद्याप पूर्ण करण्यात आले नसल्याची बाब निदर्शनास आली असून यामुळे नागरिकांना विशेषतः लहान मुले, वयोवृद्ध नागरिक व शारिरीक अपंग व्यक्ती यांना अनेक अडचणींचा सामना करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरहू स्वयंचलित पायऱ्यांचे काम तातडीने पूर्ण करण्याबाबत बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे संबंधित मुख्य अभियंता (पूल) यांना स्थानिक लोकप्रतिनिधींकडून वारंवार सूचना देवूनही त्यांचेकडून या प्रकरणी अद्याप कोणतीच कार्यवाही करण्यात न आल्याने या प्रकरणी होत असलेला अक्षम्य विलंब लक्षात घेता संबंधित बेजबाबदार अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) तसेच सदरहू पादचारी पुलाच्या पूर्वेकडील बाजूस प्रस्तावित असलेले स्वयंचलित पायऱ्यांचे काम पुर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) व (२) जोगेश्वरी (मुंबई) रेल्वे स्थानक परिसरातील पूर्व-पश्चिम पादचारी पुलाचे काम बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत सन २०१६ मध्ये सुरु करण्यात आले असून, पूर्वेकडील पुलाचे काम सरकता जिना वगळून माहे जानेवारी, २०२० व पश्चिमेकडील पूलाचे काम सरकता जिना वगळून माहे मे, २०२१ रोजी पूर्ण करण्यात आले आहे.

(३), (४) व (५) सदर पुलाच्या पूर्वेकडील बाजूस सद्यःस्थितीत सरकता जिना बसविण्याचे काम पूर्ण झाले असून, इलेक्ट्रिक मीटर बसविण्याबाबतची कार्यवाही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत सुरु आहे.

विद्युत प्रवाहाची जोडणी झाल्यावर पूर्वेकडील सरकते जिने नागरिकांसाठी प्राधान्याने बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत सुरु करण्यात येत आहे.

सद्यःस्थितीत जोगेश्वरी रेल्वे स्थानकाच्या पूर्व बाजूस रेल्वेमार्फत सरकता जिना कार्यान्वित करण्यात आला असून, लहान मुले, वयोवृद्ध नागरिक, शारीरिक अपंग व्यक्ती त्याचा वापर करीत आहेत.

स्थानिक लोकप्रतिनिधीकडून याबाबत सूचना केली असून, सदरहू पाचदारी पुलाच्या पूर्वेकडील बाजूस असलेल्या भूमिगत सेवा, अरुंद रस्ता, कोरोना प्रादुर्भाव, बांधकाम स्थलांतरीत करणे, सार्वजनिक शौचालयाचे निष्कासन इत्यादी कारणांमुळे कामास विलंब झाला आहे.

**मुंबईतील मे.ओम अँडव्हरटायझिंग व मे.राकेश अँडव्हरटायझिंग प्रा.लि,
जाहिरातदार संस्थावर गुन्हे दाखल करण्याबाबत**

(२३) * ३९१०१ श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लोकायुक्त व उपलोकायुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांनी राज्याच्या माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाला मेसर्स ओम अँडव्हरटायझिंग व मेसर्स राकेश अँडव्हरटायझिंग प्रा.लि. मुंबई या दोन्ही दोषी जाहिरातदार संस्थांच्या विरोधात फौजदारी गुन्हा दाखल करण्याचे आदेश दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्य परिवहन महामंडळाच्या बस स्थानकांवर ब्रँडींग व बसेस मधील प्रसिध्दीच्या कार्यात झालेल्या गैरव्यवहार प्रकरणी तत्कालिन उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, राज्य परिवहन महामंडळ यांनी वरील दोन्ही जाहिरातदार संस्थांना दोषी असल्याबाबतचा अहवाल संचालक, माहिती जनसंपर्क विभाग यांच्याकडे दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, दोन्ही जाहिरातदार संस्थांचा कालावधी माहे मार्च, २०२० अखेरपर्यंत असतानाही तसेच त्यांच्याविरुद्ध दोषी अहवाल प्राप्त असूनही दिनांक १४ मार्च, २०२० रोजी तत्कालीन संचालक श्री.अजय आंबेकर यांनी सदर संस्थाना कोट्यावधी रुपयांचे कार्यारंभ आदेश वितरीत केले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणातील दोन्ही दोषी जाहिरातदार संस्थांचालक तसेच संबंधित अधिकाऱ्यांविरुद्ध फौजदारी गुन्हा दाखल करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. उद्धव ठाकरे : (१) होय.

(२) होय.

(३) दिनांक ९ मार्च, २०२० ते दिनांक १४ मार्च, २०२० या दरम्यान या संस्थाना १२ कार्यादेश संचालक (माहिती) (प्रशासन) स्तरावर देण्यात आलेले आहेत.

(४) दोन्ही जाहिरातदार संस्थाचालक यांच्यावर फौजदारी गुन्हा दाखल करण्याबाबतची कार्यवाही सामाजिक न्याय विभागामार्फत सुरु आहे. तसेच, महासंचालनालयातील विविध बाबी संदर्भातील अनियमिततेबाबत दोषारोपपत्र बजावण्याची कार्यवाही स्वतंत्रपणे सामान्य प्रशासन विभागाकडून सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील सॅन्डहॅस्ट रोड येथील हॅकॉक पुलाच्या रुंदीकरण विकास कामामुळे बाधित होणाऱ्या कुटुंबाचे पुनर्वसन करणेबाबत

(२४) * ३८४०४ श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील स्टॅन्डहॅस्ट रोड रेल्वे स्थानकाजवळील शिवदास चापसी मार्ग येथील रेल्वे लाईनवरील हॅकॉक ब्रीजच्या दुहेरी रुंदीकरणाच्या अतिरिक्त बांधकामामुळे तसेच वॉलेस फ्लोअर मिल ते सकिना मंझिल दरम्यान रस्ता रुंदीकरणामुळे ७ इमारतीमधील ६३० रहिवाशी कुटुंबे बाधित होत असल्याने सदरहू कुटुंबांना मुंबई महापालिकेच्या "इ" वार्ड विभागातर्फे इमारतीचे निष्कासन करण्याकरिता सर्व्हे करण्याची नोटीस बजाविण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त हॅकॉक ब्रीजचे काम पूर्ण करण्यात येणार असल्याने सहाय्यक आयुक्त, मालमत्ता यांनी जारी केलेल्या परिपत्रक क्र.१९/२०२१-२२, दिनांक १२ नोव्हेंबर, २०२१ अन्वये उक्त प्रकल्पबाधित ७ इमारतीमधील ६३० कुटुंबांना रेडीरेकनरच्या दराने घरांच्या किमती अदा करण्याचा शासन तथा महापालिकेने निर्णय घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू प्रकरणी शासन तथा महापालिकेने घेतलेल्या निर्णयानुसार बाधित होणाऱ्या कुटुंबाचे पुनर्वसन करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) शिवदास चापसी मार्गावरील हॅकॉक ब्रीजच्या रस्त्याच्या रुंदीकरणामध्ये बाधित इमारतींचे सर्वेक्षण करण्यास सहकार्य करण्याची विनंती बाधित इमारतींचे अध्यक्ष/सचिव यांना दिनांक १७.०६.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये करण्यात आली होती.

(२) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या नागरी प्रकल्पातील बाधित निवासी प्रकल्पबाधीतांना पर्यायी निवासी सदनिकांऐवजी आर्थिक मोबदला देण्याच्या धोरणास महानगरपालिकेच्या दिनांक २१.१०.२०२१ रोजीच्या ठरावान्वये मंजुरी प्राप्त झाली असून, सदर बाब महानगरपालिकेच्या सर्व विभागांस अवगत करण्यात आली आहे.

(३) व (४) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने घेतलेल्या निर्णयानुसार बाधित कुटुंबांचे पुनर्वसन करण्याबाबत महानगरपालिकेमार्फत अद्याप कोणतीही कार्यवाही सुरु करण्यात आलेली नाही.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या ऑनलाईन पीएपी पोर्टलवर ६३० सदनिका उपलब्ध नाहीत. तसेच इतक्या मोठ्या संख्येने सदनिका उपलब्ध करणे जिकरीचे व दीर्घकालीन काम आहे.

सबब, प्रगतीपथावर असलेले हॅकॉक पुलाचे बांधकाम थांबू नये याकरिता दोन टप्प्यांमध्ये पुलाचे बांधकाम करावयाचे ठरविले असून, पहिल्या टप्प्यातील बांधकाम पूर्ण करण्यासाठी सदर ७ इमारतींमधील ६३० रहिवाशी कुटुंबांना स्थलांतरीत करण्याची आवश्यकता नाही.

**मुंबईतील चांदिवली येथील दरड कोसळून बाधित झालेल्या
झोपडपट्टीधारकांचे पुनर्वसन करण्याबाबत**

(२५) * ३१९२७ श्री.दिलीप लांडे (चांदिवली) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील चांदिवली येथील भानुशालीवाडी, लोयल्का कॅम्पाऊंड, श्री.जंगलेश्वर महादेव मार्ग तसेच साकीनाका येथे दिनांक ३० ऑगस्ट, २०२१ रोजी दरड कोसळून बाधित झालेल्या १०० झोपडीधारकांचे पुनर्वसन करण्यात आले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सद्यःस्थितीमध्ये बाधित झोपडीधारकांना महानगरपालिकेच्या शाळेत स्थलांतरीत करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त १०० बाधित झोपडीधारकांचे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या (MMRDA) कुर्ला (प.) येथील निवासी गाळ्यांमध्ये पुनर्वसन करण्याबाबत प्रस्ताव शासनाचा विचाराधीन आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, बाधित झोपडीधारकांचे पुनर्वसन करणे, दरड कोसळण्याच्या प्रकारास प्रतिबंध करणे तसेच सदर ठिकाणी संरक्षण भित बांधण्याबाबत 'विशेष बाब' म्हणून निधी मंजूर करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) व (२) भानुशालीवाडी, लोयल्का कॅम्पाऊंड, श्री.जंगलेश्वर महादेव मार्ग, साकीनाका येथे दिनांक ३० ऑगस्ट, २०२१ रोजी दरड कोसळल्यामुळे तेथील ६० ते ७० कुटुंबांना बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत महानगरपालिकेच्या मोहिली मराठी शाळेत तात्पुरता निवारा म्हणून स्थलांतरीत करण्यात आले होते.

(३), (४) व (५) मा.लोकप्रतिनिधींच्या विनंतीच्या अनुषंगाने भूस्खलनात बाधित झालेल्या २२ झोपडीधारकांपैकी २० झोपडीधारकांचे पुनर्वसन एम.एम.आर.डी.ए. मार्फत तात्पुरत्या स्वरूपात करण्यात आले आहे.

तसेच, दुर्घटनाग्रस्त ठिकाणी संरक्षण भिंत बांधण्याकरीता मा.लोकप्रतिनिधी यांचा प्रस्ताव जिल्हा नियोजन अधिकारी, मुंबई उपनगर यांना प्राप्त झाला असून त्यांनी सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ (म्हाडा) यांना अंदाजपत्रक सादर करण्याबाबत कळविले आहे.

मुंबईतील मालाड (पश्चिम) येथील नैसर्गिक नाल्यावर बेकायदेशीररित्या सुरु असलेल्या बारचे बांधकाम निष्कासित करण्याबाबत

(२६) * ३८४६८ श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.सुनील राणे (बोरीवली) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील मालाड (पश्चिम) येथील मीठ चौकी लिंक रोड परिसरातील वळणई व्हिलेज येथील मेट्रो स्थानकासमोर बुजविण्यात आलेल्या जोगळेकर नैसर्गिक नाल्यावर बिअर बारचे जवळपास ५ हजार फुटाचे अनधिकृत बांधकाम माहे ऑक्टोबर, २०२१ पासून सुरु आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू अनधिकृत बांधकामाविरोधात कारवाई करण्यासाठी फाईट फॉर राईट या सामाजिक संस्थेने आपले सरकार पोर्टलसह सहाय्यक आयुक्त, उत्तर विभाग आणि अन्य संबंधित अधिकाऱ्यांकडे माहे नोव्हेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान लेखी तक्रार केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू तक्रारीच्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व चौकशी अहवालाच्या अनुषंगाने नैसर्गिक नाल्यावर बेकायदा बिअरबारचे बांधकाम करणाऱ्या बार मालक व संबंधित अधिकाऱ्यांविरुद्ध कायदेशीर कारवाई करून संपूर्ण अनधिकृत बांधकाम निष्कासित करण्याबाबत कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

मुंबईतील मालाड (पश्चिम) येथील मीठ चौकी लिंक रोड परिसरातील वळणई व्हिलेज येथील मेट्रो स्थानकासमोर जोगळेकर नैसर्गिक नाला बुजवून

तेथे कोणतेही बांधकाम सुरु नाही असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) सदर तक्रार सर्वे नं. ३९ (पार्ट), सीटीएस क्रमांक १, विलेज वळणाई, सोनल लिंक अपार्टमेंट समोर, मीठ चौकी, मेट्रो स्टेशन जवळ, लिंक रोड, मालाड (प.), मुंबई ४०० ०६४ येथील अनधिकृत बांधकामाबाबत होती.

त्यानुषंगाने फाईट फॉर राइट या सामाजिक संस्थेस बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत दिनांक ३०.११.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे.

(३) व (४) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने सदर बांधकामास नोटीस बजावून दिनांक २८.०९.२०१७ रोजी बांधकाम निष्कासित केले. सदर निष्कासनाविरोधात मालक/धारक यांनी मा.उच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली. मा.उच्च न्यायालयाने सदर बांधकाम पुनर्बांधणी करण्याचे आदेश दिले. सदर आदेशाविरोधात महानगरपालिकेने मा.सर्वोच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली. मा.सर्वोच्च न्यायालयाने मा.उच्च न्यायालयाचे आदेश कायम ठेवून याचिका निकाली काढली. त्यानुसार मालक/धारक यांनी निष्कासित केलेल्या बांधकामाची पुनर्बांधणी केली आहे.

चंद्रपूर व गडचिरोली या जिल्ह्यांमध्ये वन विभागातील आदिवासी समाजावर होत असलेल्या अत्याचाराबाबत

(२७) * ४२०४१ श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात वन विभागाच्या अधिकारी व कर्मचारी वर्गाकडून आदिवासी समाजावर मोठ्या प्रमाणावर अत्याचार करण्यात येत असल्याच्या घटनांमध्ये वाढ झाली असून विशेषतः चंद्रपूर व गडचिरोली या जिल्ह्यांमधील आदिवासी कुटुंब आपल्या उदर निर्वाहासाठी पूर्णतः जंगलावर अवलंबून असल्याने आदिवासी नागरिक जंगलात गेल्यानंतर वन अधिकारी व कर्मचारी त्यांच्यावर अनन्वित अत्याचार करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, चंद्रपूर मधील श्री.सुरेंद्र देवाडकर या आदिवासी तरुणाचा दिनांक १ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास वन विभागाचे बीट गार्ड श्री.बालाजी राठोड व इतर कर्मचाऱ्यांच्या मारहाणीत मृत्यू झाला असून दिनांक २४ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास चंद्रपूरचे वनपरिक्षेत्राधिकारी श्री.राहुल कोरेकर यांनी श्री.ईश्वर रामटेके, श्री.हनुमान आसुटकर, श्री.संदीप आसुटकर, श्री.मंगेश आसुटकर व श्री.आकाश चांदेकर यांना शिकारीच्या संशयावरून मारहाण करून चंद्रपूर वन विभागाच्या कार्यालयात आणून निर्वस्त्र करून, गुप्तांगावर चार्जिंग बॅटरीचे करंट देण्यात आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, वन विभागातील अधिकाऱ्यांच्या अमानुष वर्तणुकीमुळे नक्षलवाद्याला प्रोत्साहन व खतपाणी मिळून आदिवासी बहुल भागात विशेषतः गडचिरोली व चंद्रपूर जिल्ह्यात वन विभागातील अधिकाऱ्यांचा विरोधात नागरिकांमध्ये असंतोष पसरला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधीत दोषी वन अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. उद्धव ठाकरे : (१) नाही.

(२) व (४) विभागीय व्यवस्थापक, वन प्रकल्प विभाग, पश्चिम चांदा चंद्रपूर या कार्यालयाच्या परिक्षेत्रांतर्गत दि.२७.०९.२०२१ रोजी तोडलेले बांबू जमा करीत असताना वनरक्षकाने मारहाण केल्याची व सदर मारहाणीमध्ये जखमी झालेल्या एका व्यक्तीचा दि.०१.१०.२०२१ रोजी मृत्यू झाला असल्याची तक्रार रामनगर पोलीस स्टेशन, चंद्रपूर येथे करण्यात आली आहे. मारहाणीत मृत्यू झालेल्या प्रकरणाशी संबंधित असलेल्या वनरक्षकास दि.०१.१०.२०२१ पासून निलंबित करण्यात आले असून संबंधित वनरक्षकाविरुद्ध पोलीसांकडून गु.र.क्र. ९८४/२१, कलम ३०२, ३२४, ३२३ भा.दं.वि. अन्वये गुन्हा नोंदविण्यात आलेला आहे. सदर प्रकरण मा.सत्र न्यायालय, चंद्रपूर येथे न्यायप्रविष्ट आहे.

वनपरिक्षेत्र अधिकारी, चंद्रपूर या कार्यालयाचे परिक्षेत्रांतर्गत दि.२४.११.२०२१ रोजी वन्यप्राण्याचे अवशेष आढळून आले. संशयित व्यक्तींच्या चौकशीमध्ये चितळाची शिकार करण्यात आल्याचे निदर्शनास आल्याने संबंधित व्यक्तींना वन विभागाच्या अधिकाऱ्यांकडून सविस्तर तपासाकरीता बोलविण्यात आले असता, चिंचोली गावातील गावकऱ्यांनी वनविभागाच्या कर्मचाऱ्यांना घेराव करून धक्काबुक्की व मारहाण केली तसेच या कर्मचाऱ्यांनी शिकारीच्या संशयावरून मारहाण केल्याची तक्रार गावकऱ्यांनी दुर्गापूर पोलीस स्टेशन येथे दाखल केली आहे. तसेच वन्यप्राणी शिकार प्रकरणात वन विभागामार्फत संशयिताविरुद्ध दि.२५.११.२०२१ रोजी गुन्हा नोंदविण्यात आला असून, याप्रकरणात संशयित असलेल्या व्यक्तीविरुद्ध सन २०१६ मध्ये सुध्दा वनगुन्हा दाखल आहे. सदर प्रकरणांत पोलीसांकडून तपास सुरु आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) उपप्रश्न २ च्या उत्तरामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भुईबावडा (ता.वैभववाडी, जि.सिंधुदुर्ग) येथील घाटमार्गाच्या
दुरुस्तीचे काम पूर्ण करण्याबाबत**

(२८) * ४१८२६ अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.किसन कथारे (मुरबाड) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भुईबावडा (ता.वैभववाडी, जि.सिंधुदुर्ग) येथील घाटात रस्त्यावर भेगा पडून रस्ता खचल्यामुळे व संरक्षक भिंती ढासळल्यामुळे गेली ६ महिने घाटातून अवजड वाहतुक पूर्णपणे बंद करण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, घाट बंद असल्यामुळे मालवाहक वाहने व प्रवाशांना करूळ घाटातून वळसा घालून व अधिकचे भाडे अदा करून प्रवास लागत असल्याचे निर्देशनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय
- (३) असल्यास, घाटात अन्य काही ठिकाणी संरक्षक भिंती देखील ढासळल्या असून सदर ठिकाणी अपघात होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, सदर घाट मार्गाची केंद्रीय तज्ञ समितीकडून पाहणी करण्यात आली असून दुरुस्तीचे काम त्यांच्या शिफारशीनुसार करण्यात येणार असल्याचे सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून कळविण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर भुईबावडा घाटमार्गाच्या दुरुस्तीचे काम तातडीने पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

जुलै, २०२१ पासून घाटातून अवजड वाहतूक बंद करण्यात आली आहे.

सद्यःस्थितीत घाटरस्त्याच्या खचलेल्या लांबीमध्ये तात्पुरती दुरुस्ती करून ऊसाची अवजड एकेरी वाहतूक सुरु करण्यात आली आहे. इतर अवजड वाहतूक बंद आहे.

(३) सदर घाट मार्गाची केंद्रीय तज्ञ समितीकडून पाहणी करण्यात आली आहे.

(४) व (५) प्रश्नांकित घाट रस्ता दुरुस्तीचे काम हे निकष, मंजूरी व निधी उपलब्धततेच्या अधीन राहून हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

चिखलदरा (जि.अमरावती) पर्यटन स्थळाकडे जाणाऱ्या

रस्त्याच्या कामात झालेला गैरव्यवहार

(२९) * ४१९९४ श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.सुभाष धोटे (राजूरा), श्री.जितेश अंतापूरकर (देगलूर), श्री.माधवराव पवार (हदगाव), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी) : सन्माननीय

सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चिखलदरा (जि.अमरावती) पर्यटन स्थळाकडे जाणाऱ्या परतवाडा-धामणगाव गढी, चिखलदरा-घटांग रस्त्याचे ५४ कि.मी. चे काम गत ३ वर्षांपासून प्रलंबित असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या रस्त्यावर मातीचे ढिगारे असून पडलेले खड्डे मातीने बुजवून निकृष्ट दर्जाचे काम करून कंत्राटदार व उपकंत्राटदाराने ८२ कोटी रुपयांच्या निधीचा गैरव्यवहार केला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दोषी कंत्राटदार, उपकंत्राटदार व संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण : (१) होय, वन व व्याघ्र प्रकल्पाचे परवानगी अभावी सदर रस्त्याचे काम रखडले आहे.

(२) हे खरे नाही,

सदर रस्त्याचे काम प्रगतीत असल्याने खड्डे पडलेल्या लांबीमध्ये त्वरीतच कायमस्वरूपी काम करावयाचे असल्यामुळे रस्त्यावरील खड्डे तात्पुरत्या पध्दतीने बुजवून घाट वळण रस्ता वाहतुकीस योग्य करण्यात आलेला आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक म्युनिसिपल स्मार्ट सिटी डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन लिमिटेडने चार कोटी रुपयांची बनावट देयके सादर करून केलेला गैरव्यवहार

(३०) * ३९३२४ श्रीमती सरोज आहिरे (देवळाली) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक म्युनिसिपल स्मार्ट सिटी डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन लिमिटेडने स्मार्ट सिटी योजनेअंतर्गत सन २०१५ मध्ये मे.के.पी.एम.जी. कंपनीला दिलेल्या विकास

कामाच्या कंत्राटामध्ये सन २०१५ ते २०१९ दरम्यान (अनु.क्र. १३ ते ३५) सदर कंपनीने सुमारे ४ कोटी रुपयांची बनावट देयके सादर करून शासनाची फसवणूक केल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ४ कोटीच्या बनावट देयकामध्ये, हायवे संदर्भातील १ कोटी ८५ लाख तसेच सुंदर नारायण मंदिरासाठीचे ५ लाख ८१ हजार ६४० रुपयांचे तर सरकारवाडासाठीचे ९ लाख ८८ हजार १८२ रुपयांची बनावट देयके अंतर्भूत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर कंपनीद्वारे डीपीआर मधील मंजूर कामे, टेंडरमधील व वर्कऑर्डरमध्ये नमूद केलेली कामे आणि प्रत्यक्षात होणारी कामे यामध्ये मोठ्या प्रमाणात तफावत व गैरव्यवहार झाल्याचे आढळून आल्याने प्रस्तुत प्रकरणाची तातडीने चौकशी करण्याचे निवेदन स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी प्रधान सचिव, नगरविकास विभाग यांच्याकडे दिनांक १३ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास सादर केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोटयवधी रुपयांच्या गैरव्यवहाराप्रकरणी सर्व संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) व (२) केंद्र शासन पुरस्कृत स्मार्ट सिटी योजनेतर्गत नाशिक विशेष उद्देश वहनाने (एस.पी.व्ही.) मे. के.पी.एम.जी. अडवायजरी सर्व्हीसेस प्रा. लि. यांची प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार म्हणून नेमणूक केली होती. त्यानुषंगाने मे. के.पी.एम.जी. अडवायजरी सर्व्हीसेस प्रा. लि. यांनी विविध प्रकल्पांच्या अनुषंगाने रु. ४ कोटींची देयके मुख्य कार्यकारी अधिकारी, नाशिक विशेष उद्देश वहन यांच्याकडे सादर केली होती.

मे. के.पी.एम.जी. अडवायजरी सर्व्हीसेस प्रा. लि. यांनी सादर केलेल्या देयकांमध्ये हायवे संदर्भातील रु.१ कोटी ८५ लाख तसेच सुंदर नारायण मंदिरासाठीचे रु.५ लाख ८१ हजार ६४०, तर सरकारवाडासाठीचे रु.९ लाख ८८ हजार १८२ रकमेची देयके अंतर्भूत आहेत.

सादर देयके ही प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार कंपनीने सादर केलेल्या पेमेंट शेड्युलनुसार असल्याने, सादर देयके बनावट नसल्याचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, नाशिक विशेष उद्देश वहन यांनी कळविले आहे.

(३) अशा आशयाचे निवेदन मा.लोकप्रतिनिधींनी नगर विकास विभागाकडे सादर केले आहे, हे खरे आहे.

(४) व (५) स्मार्ट सिटी अंतर्गत विविध प्रकल्पांची अंमलबजावणी करताना निविदा अटी व शर्तीच्या अधीन राहून अपेक्षित संभाव्य बदल स्मार्ट सिटी विशेष उद्देश वहन, संचालक मंडळाच्या मान्यतेने करण्यात येतात.

या प्रकरणी सादर केलेली रु.४ कोटींची देयके ही कन्व्हर्जन्स मधील प्रकल्पांसंदर्भातील असल्याने ती मंजूर करण्यात आलेली नाहीत. त्यामुळे याबाबत कोणताही गैरव्यवहार झालेला नाही.

तथापि, या संदर्भात मा.विधानसभा सदस्य यांच्या तक्रारीस अनुसरून स्मार्ट सिटी, नाशिक व त्यांचे पीएमसी यांच्याकडून सविस्तर खुलासा मागविण्यात आला असून त्याच्या तपासणी अंती अंतिम निर्णय घेण्यात येईल.

हरी नगर (मुंबई) येथील शिवाजी नगर जोगेश्वरी झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतील गैरव्यवहाराबाबत

(३१) * ४२३२३ श्री.रमेश लटके (अंधेरी पूर्व) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या के / पूर्व विभागातील हरी नगर येथील शिवाजी नगर जोगेश्वरी एस.आर.ए. सहकारी गृहनिर्माण संस्था या झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतील १२२ सदनिकांची विकासकाने अफरातफर केल्याचे सन २०१८ मध्ये प्राधिकरणाच्या निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या योजनेतील पात्र झोपडपट्टीधारकांना सदनिकेचा ताबा न देता १२२ पैकी ६७ निवासी सदनिका व ७ अनिवासी गाळे योजनेशी संबंध नसलेल्या व्यक्तींना विकासकाने परस्पर विक्री केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, १२२ सदनिकांमध्ये राहत असलेल्या अनधिकृत रहिवाश्यांविरुद्ध महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि.व पु.) अधिनियम, १९७१ च्या कलम ३३ अन्वये निष्कासनाची कारवाई तसेच वाटप न झालेल्या ५९ सदनिकांमध्ये अनधिकृतपणे वास्तव्य करीत असलेल्या नागरिकांविरुद्ध महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि.व पु.) अधिनियम, १९७१ च्या कलम ३(ई) अनुसार निष्कासनाची कारवाई उपजिल्हाधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांच्यामार्फत करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर निष्कासनाची जबाबदारी विकासकावर असताना विकासकाने सदर जबाबदारी पार न पाडता प्राधिकरणाने विक्रीकरीता बांधावयाच्या इमारतीस परवानगी व दिनांक २१ ऑगस्ट २०२० रोजीच्या योजनेस सुधारित आशयपत्र (Revised Letter off Intent) दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदर योजनेमध्ये एवढ्या मोठ्या प्रमाणावर विकासकाने गैरव्यवहार केलेले असतांनाही ज्या परवानग्या देण्यात आल्या आहेत त्या रद्द करून १२२ सदनिकांमध्ये अनधिकृतपणे वास्तव्य करीत असलेल्या नागरिकांना निष्कासित करण्याकरिता शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. जितेंद्र आव्हाड : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

प्रस्तुत प्रकरणी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणामार्फत अनधिकृत वास्तव्य असलेल्या १२२ सदनिकांचे सर्वेक्षण दि.०२.०२.२०१९ रोजी तर फेरसर्वेक्षण दि.१९.०१.२०२१ रोजी करण्यात आले. सदर १२२ सदनिकाधारकांपैकी परिशिष्ट-२ मध्ये समाविष्ट नसलेले, भाडेकरू, खरेदी-विक्री केलेले व परिशिष्ट-२ मध्ये अपात्र असलेले असे एकूण ७१ सदनिकाधारक अनधिकृत आढळून आलेले आहेत. तसेच नियमानुसार सदनिकांचे वाटप न करता सदनिकांची परस्पर अदलाबदली करून ४८ पात्र झोपडीधारक अनधिकृतपणे सदनिकांमध्ये रहिवास करीत असल्याचे आढळून आले आहे. तर ३ सदनिका ह्या अपूर्ण बांधकाम अवस्थेत आढळून आल्या आहेत.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) सदर योजनेला दि.२१.०८.२०२० रोजी सुधारित आशयपत्र देण्यात आलेले आहे. तथापि, योजनेतील झोपडीधारकांचे भाडे न दिल्यामुळे विकासकाच्या विक्री घटकाच्या इमारतीच्या बांधकामास काम थांबवा (Stop Work) नोटीस देण्यात आलेली आहे.

(५) सदर सदनिकांमध्ये अनधिकृतपणे राहत असलेल्या झोपडीधारकांचे निष्कासन करण्याबाबतचा अहवाल झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या सहकार कक्षाकडून उपजिल्हाधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांच्याकडे पाठविण्यात आला. त्यानुसार तहसीलदार (विशेष कक्ष) यांच्याकडून महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि.व पु.) अधिनियम, १९७१ च्या कलम ३३ अन्वये ११९ सदनिकाधारकांची सुनावणी घेऊन अनधिकृतपणे वास्तव्यास असलेल्या सदनिकाधारकांनी ०७ दिवसांच्या आंत सदनिका रिक्त करून सदर सदनिकांचा ताबा प्राधिकरणाकडे देण्याबाबत आदेशित केले आहे.

पहिल्या टप्प्यामध्ये ११९ सदनिकाधारकांपैकी अपात्र असलेले एकूण ७१ सदनिकाधारकांना दि.०१.१२.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये सदनिका निष्कासित करून सहकार विभागाच्या ताब्यात देणेबाबत ४८ तासांची नोटीस बजावण्यात आलेली आहे. तथापि, सदर नोटीसी विरुद्ध काही झोपडीधारकांनी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे रिट याचिका दाखल केल्या असून सदर प्रकरणी मा.उच्च न्यायालयाने निष्कासनाच्या कारवाईला स्थगिती आदेश दिलेले आहेत.

**राज्य शासनाच्या सेवेतील मराठी अधिकाऱ्यांची
आयएसएस होण्याची संधी गेल्याबाबत**

(३२) * ४३१६३ श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.राहूल कुल (दौंड) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाच्या सेवेतील अधिकाऱ्यांना आयएसएस दर्जा देण्यासाठीच्या प्रक्रियेतील बैठकीस राज्यातील तीन सचिव दर्जाचे वरिष्ठ अधिकारी वेळेत

उपस्थित न राहिल्यामुळे मराठी अधिकाऱ्यांची आयएएस होण्याची संधी गेल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुळातच अशा पात्र अधिकाऱ्यांचे सन २०२० चा प्रस्ताव सन २०२१ या वर्षाच्या अखेरीस पाठविण्यात आल्यामुळे या प्रकरणी विलंब झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मराठी अधिकाऱ्यांना न्याय मिळवून देण्याच्या दृष्टीने व प्रस्ताव विलंबाने पाठविणाऱ्या तसेच वेळेत उपस्थित न राहणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. उद्धव ठाकरे : (१) अंशतः खरे आहे.

बिगर राज्य नागरी सेवेतून भाप्रसेमध्ये निवडीने नियुक्तीसाठी संघ लोक सेवा आयोगाने आयोजित केलेल्या दि.२९.१२.२०२१ रोजीच्या बैठकीस मा.मुख्य सचिव आणि समितीचे इतर सदस्य प्रशासकीय कारणास्तव उपस्थित राहू शकले नाहीत. तथापि संबंधित अधिकाऱ्यांची आयएएस होण्याची संधी गेली आहे हे खरे नाही.

(२) कोणत्याही वर्षी उपलब्ध होणाऱ्या रिक्त पदांची संख्या पुढील वर्षी निश्चित होत असते. त्यानुसार सन २०२० मध्ये उपलब्ध झालेल्या पदांची निश्चिती सन २०२१ मध्ये करून प्रस्ताव संघ लोकसेवा आयोगास पाठविण्यात आलेला आहे. त्यामुळे विलंब झालेला नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

काटोल नगरपरिषदेत (जि.नागपूर) सेवेत नसलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या नावावर वेतन काढून लाखो रुपयांचा केलेला गैरव्यवहार

(३३) * ३८३२० श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्ह्यातील काटोल नगरपरिषदेच्या सेवेत नसलेल्या व्यक्तीचे नाव सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांच्या यादीत टाकून बनावट नावावर गत दीड वर्षांपासून

लाखो रुपयांच्या सेवानिवृत्तीच्या वेतनात गैरव्यवहार केला असल्याची बाब दिनांक १४ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले आहे व त्यानुषंगाने काटोल नगरपरिषदेतील बनावट सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांच्या नावावर लाखो रुपयांचा गैरव्यवहार करणाऱ्या अधिकारी / कर्मचाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) काटोल नगरपरिषदेचे कर्मचारी श्री.मनोज दामोदरराव वाघ यांनी नगरपरिषदेच्या सेवेत नसलेल्या श्रीमती गीताताई सुनिल सनेसर यांच्या नावे माहे जून, २०२० पासून नोव्हेंबर, २०२१ या कालावधीत त्यांच्या बँक खात्यात निवृत्तीवेतनाच्या रक्कमा जमा केल्याचे दिसून आले आहे.

याबाबत नगरपालिका स्तरावर प्राथमिक चौकशी करण्यात आली. त्यामध्ये वरील वस्तुस्थिती निदर्शनास आल्यानंतर मुख्याधिकारी, काटोल यांनी दिनांक १०/१/२०२२ रोजीच्या आदेशान्वये श्री.वाघ यांना निलंबित केले असून त्यांचेकडून दिनांक १०/१/२०२२ रोजी श्रीमती गीताताई सुनिल सनेसर यांच्या निवृत्तीवेतनापोटी प्रदान केलेली रुपये ४,७९,३४७/- इतकी रक्कम वसूल केली आहे.

यासंदर्भात श्री.मनोज दामोदरराव वाघ व श्रीमती गीताताई सुनिल सनेसर यांचेविरुद्ध पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा दाखल करण्याबाबत जिल्हाधिकारी, नागपूर यांना कळविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नऱे (ता.हवेली, जि.पुणे) येथे बेकायदेशीररित्या गौण खनिजाचे
उत्खनन सुरु असल्याबाबत**

(३४) * ३८५१२ श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नऱे (ता.हवेली, जि.पुणे) येथील सर्व्हे नं.१७ मधील वन विभागाच्या हद्दीमध्ये बेकायदेशीररित्या गौण खनिजांचे उत्खनन सुरु असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त बाब वनप्रेमी, पर्यावरण संस्था यांनी विभागाच्या निदर्शनास आणून देखील संबंधित विभागाचे अधिकारी त्याकडे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्याअनुषंगाने दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करून बेकायदेशीररित्या गौण खनिजांचे उत्खनन थांबविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. उद्धव ठाकरे : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

सदर प्रकरणी वनपरिक्षेत्र स्तरावर व विभागीय कार्यालयात कोणत्याही प्रकारची तक्रार प्राप्त झाल्याचे दिसून आलेले नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**म्हाडाच्या पुनर्रचित इमारतीमधील ४५ हजार भाडेकरु रहिवाश्यांवर
लादलेली दुप्पट भाडेवाढ रद्द होण्याबाबत**

(३५) * ३८४११ श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईतील लोअर परळ, लालबाग, करीरोड, माझगांव व गिरगांव आदि ठिकाणी असलेल्या म्हाडाच्या ३५० पुनर्रचित इमारतीमधील ४५ हजार भाडेकरु

रहिवाशी कुटुंबावर म्हाडाने दुप्पट भाडेवाढ लादून रक्कम वसूल करण्याचा निर्णय घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू दुप्पट भाडेवाढ प्रथम वसूल करून दरवर्षी १० टक्के प्रमाणे त्यात वाढ होणार असल्यामुळे कामगारांच्या गरीब कुटुंबियांना ही भाडेवाढ आर्थिकदृष्ट्या परवडणारी नसल्यामुळे ती रद्द करण्याची मागणी भाडेकरू प्रतिनिधींनी म्हाडाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. जितेंद्र आव्हाड : (१) हे अंशतः खरे आहे.

मुंबई शहरातील जुन्या उपकरप्राप्त इमारतीच्या जागेवर पुनर्रचित करण्यात आलेल्या इमारतीमधील गाळ्यांचे / सदनिकांची देखभाल व दुरुस्तीवर प्रचंड खर्च होत आहे, त्यामानाने वसुलीचे प्रमाण अत्यल्प आहे. ही बाब विचारात घेऊन म्हाडा प्राधिकरणाने दि.१९.१२.२०१८ रोजीच्या ठरावान्वये देखभाल खर्च व भाडेवाढ यांच्यामधील तफावतीमुळे सुरुवातीला भाडेवाढ करून भविष्यात होणारी वाढ लक्षात घेऊन वार्षिक १० टक्के वाढ करण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

(२) होय हे खरे आहे.

(३) मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाच्या अहवालानुसार, पुनर्रचित करण्यात आलेल्या इमारतीतील गाळ्यांचे देखभाल-दुरुस्ती व पुरविण्यात येणाऱ्या सेवांवर प्रति गाळा प्रति माहे साधारण रु.२०००/- एवढा खर्च आहे. यामुळे विविध संघटनांनी झालेली भाववाढ रद्द करण्याविषयी केलेली मागणी मान्य करता येणार नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जिजामाता उद्यान व प्राणिसंग्रहालयाच्या (मुंबई) आधुनिकीकरण
प्रकल्पाच्या निविदांमध्ये झालेली अनियमितता**

(३६) * ४३१६६ श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेच्या जिजामाता उद्यान व प्राणी संग्रहालयाच्या आधुनिकीकरण प्रकल्पाच्या निविदांमध्ये अनियमितता झाल्याच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शंभर कोटी रुपयांपेक्षा अधिक रकमेच्या निविदेमध्ये विदेशी कंपन्याही सहभागी होऊ शकत असल्यामुळे, अशा विदेशी कंपन्या सहभागी होऊ नयेत म्हणून १८५ कोटी अंदाजित रकमेच्या निविदेचे ९१ कोटी व ९४ कोटी अशा अंदाजित रकमांच्या निविदांमध्ये दोन भाग करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ९१ कोटी अंदाजित रकमेच्या कामासाठी १४६ कोटींची तर ९४ कोटींच्या अंदाजित कामासाठी १४६ कोटींची निविदा भरण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, अशाप्रकारे एकूण १८५ कोटींच्या अंदाजित कामासाठी २९२ कोटी म्हणजेच १०७ कोटी रुपयांचा अधिकचा खर्च महानगरपालिकेला करावा लागणार आहे, हे खरे आहे काय,

(५) असल्यास, या निविदांमध्ये अनियमितता झाली असल्याचा आरोप मा.पालकमंत्री, मुंबई यांनी केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, या सर्व प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुषंगाने संबंधित प्रकरणातील दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) जिजामाता उद्यान व प्राणी संग्रहालयाच्या आधुनिकीकरणाच्या प्रकल्पाच्या निविदांमध्ये अनियमितता झाल्याच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत हे खरे आहे.

(२) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या स्टॅण्डर्ड बीड डॉक्युमेंटनुसार विदेशी कंपनीला एखाद्या निविदेमध्ये सहभागी व्हायचे असल्यास विदेशी कंपनीने भारतीय कंपनीबरोबर संयुक्त उपक्रमाच्या माध्यमाने त्या निविदेत सहभागी होऊ शकतात. या संयुक्त उपक्रमामध्ये भारतीय कंपनीचा सहभाग कमीतकमी ५१% असणे गरजेचे आहे. सदर तरतुदीच्या अनुषंगाने निविदेत सुध्दा विदेशी कंपन्यांना भारतीय कंपन्यांसोबत संयुक्त उपक्रमास मुभा देण्यात आली होती.

सदर निविदा विदेशी वृत्तपत्रांमध्ये सुध्दा प्रकाशित करण्यात आली होती. त्यामुळे निविदेतील अटीनुसार विदेशी कंपन्या सुध्दा निविदेमध्ये सहभागी होऊ शकत होत्या.

सदर निविदा संचालक, प्राणीसंग्रहालयाच्या आवश्यकतेनुसार व सक्षम प्राधिकारी यांच्या मान्यतेनुसार दोन आर.एफ.पी.मध्ये विभागण्यात आल्या होत्या. या कामाच्या विभागणीमुळे दोन स्वतंत्र कंत्राटदार नियुक्त करण्याचे योजिले होते जेणेकरून प्राणीसंग्रहालयाच्या सुविधेचे काम लवकरात लवकर पूर्ण होऊन मुंबईच्या जनतेस त्याच लाभ मिळेल अशी धारणा होती असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) व (४) कोणतीही निविदा प्रसारित करतांना अंदाजपत्रक आधारीत असलेली कामाची इसारा अनामत रक्कम ठरविली जाते.

तथापि सदर कामामध्ये संकल्पना, डिझाईन व रेखाचित्राअभावी अचूक अंदाजपत्रक तयार करणे व इसारा अनामत रक्कम ठरविणे अशक्य असल्याने सदर आर.एफ.पी. निविदांमध्ये इसारा अनामत रकमेकरिता सन २०१९-२० मध्ये बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या "वीरमाता जिजाबाई भोसले उद्यान व प्राणीसंग्रहालयातील" टप्पा-२ मधील प्राणी प्रदर्शनीच्या झालेल्या कामांच्या खर्चाच्या आधारे सदर निविदांकरिता इसारा अनामत रक्कम ठरविण्यासाठी रु. ९१ कोटी व रु. ९४ कोटी इतके ठोकळ अंदाजपत्रकांचे परिगणन करण्यात आले होते.

तसेच सदर निविदेमध्ये नियोजन, संकल्पचित्रे आणि संकल्पना निविदाकाराने तयार करून त्याअनुषंगाने संबंधित कामासाठी निविदा सादर करावयाची होती. त्यामुळे निविदाकाराने निविदा भरतांना निविदेची रक्कम, त्याने तयार केलेल्या संकल्पनेनुसार सादर केली आहे. सबब अंदाजित रक्कम व

निविदेत भरण्यात आलेली रक्कम यांची तुलना होऊ शकत नाही. तसेच सदर निविदा प्रक्रिया अद्याप पूर्ण झालेली नाही असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(५) मा. पालकमंत्री यांचेकडून प्राप्त झालेल्या तक्रारपत्रास यथोचित उत्तर दिल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(६) निविदेमध्ये कोणतीही अनियमितता झाली नसल्याने चौकशी करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

विधान भवन :
मुंबई.

राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.